

Izhaja enkrat v mescu.

Velja 4 gold. 30 krajc. na leto.

Štev. 7.

V Celovcu 15. julija 1872.

XXI. tečaj.

Pridiga za XV. pobinkoštno nedeljo.

(Konec.)

Ali vsega tega se radovoljno poprime in rada dela, ker vse to dela za svoje ljubljence. In kolike skerbi, dela in terpljenja jo še le čakajo, če jej Bog moža vzame in jo naredi udovo! O uboga žena! Mož jej leži mertev v trugi, le malo časa še jej bode ležal pod streho. Že dohajajo, da ga odnesó v grob. Zapojó se žalostne pesmi, serce jej od žalosti poka; premagana od žalosti se verže na trugo mertvega moža; ali ne dajo jej odpočiti se na njem, ampak odnesó ga iz hiše. Žalostna in razjokana stopa za trugo; ko dospejo na posvečeno mesto, spusté trugo v grob, gruče spadajo na njo, in zakrije jo zemlja z dragim truplom. Ah kateri jezik more izreči njeno žalost! Pride domu, ne pride jej več naproti zvesti mož, kakor je bilo navadno do sedaj, kedar se je odkod vračala domu. Revica ne sliši več njegovega ljubelega glasu; ogleduje se po hiši, vidi tam to, uno, kar jo spominja na-nj, ali revica ne vidi njega. Ah velika je, kot morje, žalost njena! V grobu že sedaj počiva skerbna tista glava, ktera je za vse skerbela, odrevenele sô tiste roke, ki so jej pridobivljale živeža, ne bije več tisto ljubo serce, ki jo je tako zvesto in iskreno ljubilo.

Pod moško glavo in moško roko gre bolje izpod rok vsako gospodarstvo, vsaka obertnija, bolje napreduje podvzetje, — to je vsakemu znano. V udovinej hiši se godi marsikaj napek in narobe, ni tako, kakor bi moralo biti; kajti slabotna žena ne more svojih oči povsod imeti, ne more sama povsod biti. Dokler jej je živel mož, zvesto sta delila med seboj vse dela in skerbi; in ko sta dva nosila breme dneva in vročine, ložej sta ga nosila. Sedaj mora žena vse opravljati sama, sedaj njó tiščé vse, tiščé jo dela in skerbi moževe, tiščé dela in skerbi ženkiné. Ali je tedaj čudo, ako udova pod tim dvojnim težkim bremenom, ki ga sama mora nositi, po-

gosto vzdih? Ali je čudo, ako jej gine, premoženje, ako jej propada gospodarstvo, ako jej in otrokom za petami stopa siromaštvo? Ve udove, ubožice, vstanite, pristopite sem bliže, pa mi povejte, ali ne govorim resnice? Povejte nam, ali se vam ne polijó pogosto britke solze po licu, kedar premišlujete svoj žalostni stan? Ah kako da bi vam ne tekli iz oči potoki debelih solz, kako da bi ne žalovale in ne jokale, ko ni več tistega, ki vas je živil, ki je za vas in otroke skerbel tako skerbno! Kar je treba vam in otrokom, zato vse je skerbela njegova skerbna glava, to so vse pridobivale delavne njegove roke; ali sedaj za nič več ne skerbi tista glava, nič več ne pridobivljajo tiste roke, ne delajo več, ampak trohné in gnijó pod černo zemljo. Težko je vdovi vzdržavati se in odgojevati si otroke tudi takrat, ako jej dosti premoženja ostane po možu. Ali kaj pa še le takrat, ako jej mož ne zapusti nobenega premoženja, ako po njem nič ne ostane družega, kakor uboga udova, ubogi otroci in dolgovi! Ah pretežaven in prežalosten je stan take uboge udove! To najboljše veste ve same, ve nesrečne udove, milovanja vredne sestre, ki to skušate; veste, kakošne težave morate prenašati; veste, kako vam je težko in terdo, rediti sebe in otroke odgojevati in jih oskerbljevati.

Pomislimo še nekaj! Prej, kedar je ženo zadela kaka nesreča ali žalost, odkrila je svojo žalost, svojo grenkost svojemu možu, ki jej je bil najzvestejši prijatelj, in najzvestejši varh. Prepričana je bila, da najde pri možu čutljivo serce, serce tako, ki jo bode pomilovalo in ž njo delilo vso žalost in grenkost. V težavah in križih tega življenja tolažila sta drug družega, tolažil se je drug z drugim. Kdo hoče pa sedaj tolažiti ubožico, komu se hoče potožiti, komu sedaj odkriti žalostno serce? Ali naj gré k nekdanjim prijateljem, ki so marali za njó, dokler je živel mož, dokler jej je sijalo solnce ljube sreče! Ah uboga ubožica, k njim ne hodi, pri njih ne išči tolažbe in pomoči; s tvojim možem so pokopali tudi vse njih prijateljstvo.

Z možem umerje ženi ne samo najzvestejši prijatelj, ampak tudi najzvestejši varh, ki jo je branil vselej, kedarkoli se jej je godila krivica ali nepravica. Kdo se hoče sedaj potezati za-njo; kdo jo hoče varovati in braniti? Ali se ne zatirajo najbolj udove? In ravno zato, ker se slaba žena ne more in ne zná braniti tako, kakor krepki mož, ravno zato jej marsikdo brez vsega strahu dela vsakoverstne krivice in nepravice, ter jej škoduje, kjer jej le more. Bog pravi na usta Jeremija, preroka svojega: „Ne žalite udove, tudi je krivično ne stiskajte!“ (Jerem. 22, 3.) Vendar nas uči žalostna skušnja, da imajo udove mnogo in premnogo od hudobnih ljudi prenašati in terpeti! Ah kako marsiktera išče pravice, ali je ne more najti! Kako jo marsikteri hudobni in brezdušni ljudje pritiskajo in goljufujejo? Ah kako marsiktera mora gledati z žalostnim srcem, kako slabim in maloletnim njenim otrokom kradejo

brezdušniki, kako jo odirajo in robijo, kako jej odjemajo njene reči, — sirota si pa ne more dobiti pravice! Ko je bogoljubnej Noemi umerl mož Elimelek, razžalostila se je ona, ker jo je Bog ponižal in ožalostil z grenko žalostjo; in zato se ni hotela več imenovati Noemi, t. j. lepa, ampak Mara, to je: grenka. (Rut. 1.) Ravno tako se morete razžalostiti tudi vse ve uboge udove, ki vas je Bog ponižal in ožalostil s prebritko žalostjo; kajti vaš stan je res težaven in žalosten, in pogosto vam ga hudobni ljudje ogrené še z večo grenkostjo, in napolnujejo vašo dušo še s černejšo žalostjo. Ali zato ne obupajte; kajti naj je žalosten in težaven vas stan, kakor hoče, vendar ni brez vsake tolažbe in veselja. In kakošno je to veselje, to vam hočem razložiti, ko vam bodem na dalje govoril v drugem delu.

II. del.

Udovski stan ima tudi svoje veselje. Udovi, ki je z razjokanim srcem šla za trugo svojega mertvega sina, rekel je ljubeznjivi Gospod in Zveličar: „Ne jokaj!“ On jo je potolažil, pa jej tudi pomagal. In tako tudi sedaj tolaži tisti Gospod z nebeške višave razjokane udove, ter jim je tudi sedaj dobrotljiv prijatelj, pomočnik in varh.

Ti uboga udova morda gledaš s težkim srcem svoje sirotne otroke. Ah morda ti derhteče od žalosti razjokano serce, kedar pomisliš, kako ti bode težavno, otroke preživljati, odgojevati in oskerbeti. Ali ne veš, da Bog živi tudi mlade krokarje, in oblači poljsko cvetje, ki ne dela in ne prede? In predobri ta nebeški Oče pa bi pozabil tvoje otroke? Ali ga ne imenuje kraljevi prerok posebno „očeta sirot?“ In ali ne pravi na drugem mestu: „Tebi je izročen siromak, ti si pomočnik sirot.“ (Psalm. 10, 14.) In če je Bog njim oče in pomočnik, tedaj niso zapuščeni. Čemu tedaj jokaš udova, ko imajo tvoji otroci tako dobrega in mogočnega pomočnika in očeta? Ohrani jih kot dobra mati v strahu Božjem, in Bog bo vse dobro napravil, spolnilo se bo nad tebo in tvojimi otroci, kakor je rekel modri Sirah: „On ne zaničuje prošnje sirote, tudi ne udove, kedar zdihovaje svoje reve toži.“ (Sirah. 35, 17.)

Ali se morda bojiš sama za-se, kako se boš preredila, kako preživela? Tudi tebe ne bode zapustil Bog; kajti tudi tvoj varh je on in pomočnik. Kakor tvoji otroci stojé pod njegovim varstvom, tako tudi nad tebo bdí skerbno njegovo oko. Brez njegove volje ne bode ti ne las padel z glave. Če mu ostaneš zvesta, ostal bode tudi on tebi zvest, on ti bode pomagal, blagoslovljal tvoje dela, branil te vse krivice in nepravice. On govori strašne besede tistemu, ki bi udovi storil kako krivico. „Udove in sirote ne poškodujete“, tako kliče na usta svojega služabnika Mojzesa. „Če jih poškodujete, bodo vpile k meni, in jaz bom uslišal njihovo vpitje, in moja jeza

se bo vnela, in udaril vas bom z mečem, in vaše žene bodo vdove in vaši otroci sirote.“ (II. Moz. 22, 22—24.) Ravno tako se je tudi Jezus strahovito zagrozil onim, ki zatirajo udove, požirajo njihove hiše in premoženje. Tu tedaj vidite, uboge udove, kako se sam ljubi Bog zavzema in poteguje za vas, kako grozi in proti vsem, ki bi vam storili kako krivico in nepravico. In ker imate tako mogočnega varha in pomočnika, nehalje žalovati, ampak raje se veselite! Mogočno to varstvo Božje je skusila že marsiktera udova sama na sebi. Ah kako je marsiktera žalovala in jokala, ko je videla na parah ljubega moža, svojega prijatelja, pomočnika in varha. Ali glej, Bog je ni zapustil; on jej pomaga, on nad-njo čuje, on jo brani, in pripravlja jej mnogo veselja. Morda se tudi tu med nami nahaja kaka taka udova, ki skuša sama na sebi, kako jo Bog varuje in brani; in zato pravim: Ne samo beseda in obljuba Božja, ampak tudi skušnja poterduje, da je Bog poseben varh in pomočnik vsem udovam.

Na Boga tedaj se zanašajte z vsem svojim upanjem, uboge udove, gotovo se ne bote goljufale, ne bode vam manjkalo ne tolažbe ne veselja. Kedar začenjate kako delo, pa se bojite, da ga ne bode mogle izversiti s svojimi slabimi ženskimi močmi, — na Boga se zanašajte z upanjem svojim, in sveste si bodite, on vam bode pomagal v vseh vaših delih, kakor je pomagal udovi Juditi, ko se je lotila pretežke naloge, rešiti domovino grenke sužnosti. Kedar vas zatirajo brezdušni ljudje, ljudje kamenitega in neusmiljenega serca, kedar vam delajo krivico in nepravico, ter ne morete najti pravice, — na Boga se zanašajte s svojim upanjem, k svojemu mogočnemu varhu obrnite svoje oči, kakor je to storila mati in udova Makabejka, ki je videla sedem svojih sinov umirati od grozovitne smerti, zanašala se je na Boga s svojim upanjem, ter ostala mirne duše in veselega serca. Kedar z žalostnim srcem gledate sirotne svoje otroke, in kedar premišlujete, kaj jih čaka prihodnje dni in ne veste, ali jih bote mogle oskerbeti, — na Boga se zanašajte s svojim upanjem, in razveseljajte se s tim, da bode Bog njih oče in varh, da bode nad njimi bdelo oko njegovo, kakor je bdelo nad šestnajstletnim Jožefom, ki je bil na tuje prodan, kakor je bdelo nad detetom Mozesom, ki je bil položen med terstje reke Nila in kakor je bdelo nad mladenčem Danielom, ki je prebival na pokvarjenem kraljevskem dvoru. In tudi takrat, kedar ne veste, kam se zateči, kako si pomagati, ko ne veste, kaj hočete jutri jesti, s čim nasititi sebe in svoje otroke, kedar vas tare pomanjkanje in siromaštvo, — na Boga zaupajte, in sveste si bodite, ako ostanete delavne in pobožne, da vas Bog ne bode zapustil, da vam bode pomočnik, in da vam bode pomnožil malo imetje, kakor je to napravil udovi Sarepskeji, ktorej je zmanjkalo moke v predalu, in olja v oljnici. Da, preljube sestre v Jezusu, tolažite se s tim, Bog, ki je tolažba žalostnim, varh zapuščenim in pomočnik vsem, ki ga na po-

moč kličejo, tolažite se, da bode ta predobri in vsegamogočni Gospod tudi vam tolažnik, varh in pomočnik.

Sklep.

Da vam pa Bog vse to spolni, obnašajte se kot se spodobi poštenim udovam. Delajte radi, kot udoва Rut, ki je od jutra do večera pobirala puščeno klasje, in tako dolgo žela na Boozovih steriščih, da je vse žito bilo spravljeno v žitnice. Bodite tako pobožne, kot je bila stara udoва Ana, hči Fanuelova ki, kakor priča sveto pismo, ni šla iz cerkve, ampak je noč in dan z molitvijo in postom služila Bogu. Če bodete tako ravnale, bode tudi z vami milost Božja, in doseči hočete, kot udoва Rut in Ana, časno in večno srečo. — Mi vsi drugi pa globoko si vsadimo v serce sledeči nauk. Stan vsake udove je že sam po sebi žalosten in težaven, zato udovam ne povečujmo njihovih nadlog in žalosti. Skerbno se varujmo vsega, s čemur bi jih mogli razžalostiti ali poškodovati, saj vemo, da naj preklet bo tisti človek, ki udovi hudo dela, dela krivico ali nepravico, ki jej britke solze sili v oči. Zatiirati udovo, kakor priča sv. pismo, je greh v nebo vpijoč. Ako smo dolžni ljubiti sploh vse ljudi, ter dobro jim delati; tim bolje smo dolžni, udovam delati dobro. To si danes vcepimo v serce, ter vedno imejmo pred očmi izgled, ki nam ga je zapustil Jezus na udovi Naimljanskej. Kakor je on njó, tako tudi mi tolažimo udove; kakor je on, tako jim tudi mi, kar največ moremo, voljno in radi pomagajmo. Amen.

Pridiga na god angeljev varhov.

„Njih angelji v nebesih vedno gledajo obličje mojega Očeta.“ Mat. 18, 10.

Vvod.

Danešnji praznik nas opominja vseh velikih milost, ktere nam deli Bog po svojih svetih angeljih varhah, to je, po tistih nebeških duhovih, o kterih govori gospod in zveličar naš Jezus Kristus v današnjem svetem evangeliju, rekoč: „Njih angelji v nebesih vedno gledajo obličje mojega Očeta.“ S temi besedami nas Jezus zagotavlja, da je vsako dete pod varstvom teh blaženih duhov nebeških. Ako je pa že vsako dete pod varstvom angelja varha, kako da ne bi bil tudi vsak drug človek? Da vsak dober človek je pod varstvom teh zveličanih duhov; in čeravno so oni v nebesih, vendar delovanje njih seza tu k nam doli ha zemljo. Oče naš nebeški dela mnogo

dobrega na zemlji po teh vzvišanih duhovich, dela velike čuda. Zato tudi pravi o njih sveto pismo, „da so oni postrežni duhovi, poslani v službo tistim, ki imajo doseči večno življenje.“ Zato se tudi imenujejo angelji, to je poslanci, ktere pošilja ljudem Gospod nebes in zemlje; zato se tudi predstavljajo na podobah tako, da imajo perutnice ali habe. Veliko sreče in dobrega dohaja ljudem po angeljih varhich, in zavoljo tega je ustanovila sveta cerkev današnji praznik, da se spominjamo vseh milost, ktere nam deli Gospod nebes in zemlje po teh svetih poslancich. Da so to velike milosti, o tem se hočete prepričati iz današnjega mojega govora; govoriti vam hočem o tem,

kako angelji vedno skerbé za naš blagor in našo srečo.

Želel bi si angeljsko zgovornost, kedar mi je treba govoriti o angeljih. Ravnaj tedaj, sveti Duh, moj jezik, da bi mogel povedati mnogo dobrega o angeljih!

Razlaga.

1) Angelji, ti nebeški duhovi, popolnoma poznajo nas ljudi. Oni sicer prebivajo v nebesih, pa vendar vejo dobro, kaj se godí tu na zemlji. Oni vejo, ako se pokorí grešnik, kajti Jezus pravi, da se tega verlo veselé! Če pa to vejo, zakaj ne bi vedeli tudi kaj drugega, kar delamo? Oni vejo za grešnike in za spokornike, zakaj tedaj ne bi vedeli tudi za ljudi pravične? Ali ne gledajo vedno obličje Božje, in ali ne more Bog rasvetliti jih s svojo lučjo, ter dati jim, da to vedó? Gotovo da, vi duhovi nebeški, vi poznate nas, in veste vse, kako se godí tu na zemlji! O koliko je to veselje in tolažba nam ljudem! Nas poznajo angelji, angelji vejo za nas! Če tedaj tudi svet ne pozná naših dobrih del in naše nedolžnosti, ako nas tudi krivo sodí, kaj to? Stvari modrejše in boljše, kot so ljudje, nas poznajo; one vejo, da smo pošteni in nedolžni. Ne žaluj tedaj bratec, če te kedaj ljudje hudobno in krivično sodijo, ako obračajo na zlo tvoje dobre namere, ako nočejo priznati tvojih zaslug, ne žaluj, pravim; kajti dobri angelji te bolje poznajo, in vejo, da si boljši, kakor svet sodí o tebi. Oni vejo tudi za tiste dobre dela, ki jih delaš skrivši, delaš takrat, kedar te ne vidi nobeno človeško oko. Oni štejejo vse tvoje pobožne izdihljeje, štejejo vse tvoje britke solze, ki jih prelijaš zavoljo Boga. Njim je odperto tvoje serce; oni vejo kakošen si v resnici.

2) Angelji varhi nas tudi ljubijo. Ti vzvišeni duhovi ne bi bili stvari svete in popolnoma, ako ne bi ljubile nas ljudi, ki smo od njih malo manjši in nižji. Bog je studenec vsake ljubezni. Kakor pa se ta studenec ljubezni izliva na angelje, ravno tako zopet iz njih priteče na nas, in oni nas ljubijo. Ljubijo nas pa zavoljo Boga, ker vejo, da tudi on nas ljubi; ljubijo nas tudi zavoljo samih sebe,

ker imajo to upanje, da bodemo tudi mi enkrat došli med-nje, ter skupej z njimi hvalili gospod Boga; naposled nas pa ljubijo tudi zato, ker nas milujejo zavoljo tolikih dušnih in telesnih nevarnost, zavoljo tolikih nadlog in težav. O kako je to sladka tolažba! Nas ljubijo angelji! Sini Adamovi, veselimo se, ker imamo v nebesih toliko prijateljev, ki nas ljubijo! In zato nikar ne bodimo žalostni in pobiti, ako nas zapusté prijatelji na zemlji, ako se nasprotniki vzdignejo proti nam. Ako nas zapusté tudi najbližnji naši prijatelji, ne zapustijo nas ti nebeški prijatelji. Če bi se tudi celi svet vzdignil proti nam, če bi nas merzili vsi ljudje, ter bi ne imeli nobenega prijatelja pod solncem; sveti angelj varh nam ostane vendar le prijatelj; on nas ne bode zapustil, ako se mi Bogu ne iznejeverimo. Ljubezen angeljska je stanovitna in obstojna. In vneti te ljubezni

3) želé priserčno ti nebeški duhovi, da bi se nam vsem godilo prijetno in dobro. Zato skerbé za nas, ter nam vzbujajo v duši dobre misli, žlahne čutila in svete določbe. Gotova resnica je bratje ljubi, da nas angelji vodijo in ravnajo, ter vнемajo na vse dobro; kajti njim je zapovedal Bog, naj nas varujejo po vseh naših potih. Sklenil je Bog po svojei pravičnosti, pokončati z ognjem grešno mesto Sodomo; prišla sta na večer dva angelja k bogaboječemu Lotu, ter sta mu rekla: „Reši svoje življenje, ne oziraj se in ne mudi se nikjer v tej okolici, temveč na goro se podaj in beži, da tudi ti ne pogineš.“ (I. Moz. 19, 17.) Tako sta mu angelja dala dober совет; Lot ju je poslušal in tako rešil svoje življenje. Tako pa govore angelji tudi dan danes v naših sercih, govore še tudi sedaj vsakemu izmed nas: Človek, reši si dušo; dobro pazi in glej, da ne grešiš, in ne pogineš s tem svetom. Ako smo pa že grešili, kliče nam: Spokori se, obrni se k Bogu! O ko bi vselej poslušali glas njegov! Tedaj ne bi se nam bilo bati, da bi tako lahko grešili, z grehom se omadeževali, Boga žalili, ter prišli ob njegovo milost. Zato bratje, pazimo na vse svoje dobre misli, ker vemo, da jih vzbuja v nas sveti naš angelj varh. Ob enem pa tudi hvalimo Boga, ki je zapovedal svojim angeljem, da nas učé čednosti, in nas spodbujajo na dobro.

4) Iskrena ljubezen, s katero nas ljubijo angelji, vodi jih tudi na to, da prosijo za nas ljubega Boga. Oni ne samo da nosijo naše prošnje pred sedež neskončnega Gospoda, ampak jih tudi podpirajo s svojo molitvejo. Tako je angelj Rafael nosil Bogu molitve Tobijeve; rekel mu je namreč: „Ko si s solzami molil, in si svoje kosilo popuščal in mertve pokopaval, sem jaz tvojo molitev pred Gospoda nosil.“ (Tob. 12, 12.) Ravno to spričuje tudi ljubljeneц Gospodov, sveti Janez. On je videl angelja, ki je prišel, stal pred oltarjem, in imel zlato kadilnico. In dano mu je bilo veliko kadila, da bi položil molitve svetnikov (pravovernikov) na zlati oltar, kateri je pred sedežem Božjim. In dim kadila se je kviško valil z molitvami,

svetnikov iz roke angeljev pred Boga. O bratje, bratje, koliko veselje in tolažbo nam to dela! Ti vzvišeni duhovi nebeški ponižne naše molitve nosijo pred sedež Najvišega; ali ne nosijo jih samo, ampak jih tudi podpirajo s svojimi prošnjami. O veselimo se tega, da imamo tako mogočne zastopnike pri Bogu, ter jih ponižno prosimo, naj bi blagovoljno nosili tudi naše molitve pred sedež Božji. Molimo pa prav, molimo pobožno in serčno, in gotovo bodo sveti angelji predlagali naše molitve ljubemu Bogu, in podpirali jih s svojim zagovorom pred sedežem Božjim. Tako, bratje ljubi, bomo pa tudi vr-dni

5) njih mogočnega varstva. Naša sveta vera nas namreč uči, da ti duhovi nebeški stojé pri nas v vseh nevarnostih duše in telesa, da nas varujejo in branijo, da nad nami bdé, ter ne želé nič tako željno, kakor da nam pridobijo vsak mogoč blagor. To nam spričuje tudi sveto pismo, da so pri zares dobrih in bogoljubnih ljudeh bili sveti angelji varhi, in pomagali jim v različnih potrebah. Ali ne vemo, postavim, da je angelj Rafael vodil in varoval mladega Tobija po potu, in pripeljal ga nazaj srečno v očinsko hišo? Ali ne vemo, da se je prikazal angelj bogaboječej Hagari, ter pokazal jej studenec v puščavi, da ni poginila od žeje z Izmaelom, svojim sinom? Ali ne vemo, da je angelj tolažil Daniela v levnjaku, ter mu ohranil življenje? Ali ne vemo, da je angelj peljal iz ječe sv. Petra aposteljna? Ali ne vemo, prašam vas naposled, da je v Jeruzalemu stopil angelj v ribnjak, ter zdravil s pomočjo Božjo različne bolnike? Ravno tako tudi sedaj, bratje ljubi, varuje sveti angelj varh vsakega dobrega človeka, varuje ga in brani v vseh nevarnostih dušnih in telesnih. Angelj varh skerbi za nas ravno tako, kakor je za nas skerbela mati, dokler nas je kot nježnega otroka nosila v naročju. On odvráčuje od nas vsako grešno priložnost, ter nas ne pustí izpred oči, in nas varuje povsod s svojo roko. Mi ga res ne vidimo s telesnimi očmi, ali če se ozremo na pretečeno svoje življenje, gotovo najdemo v njem mnogo priložnost, v katerih nas je varoval angelj varh. Kako je to, da nismo prišli ob življenje, ko smo bili v tej ali unej velikej nevarnosti? Varoval nas je angelj varh. Kako je to, da nismo omadeževani z grehom umerli nespokorjeni? Varoval nas je angelj varh. Da smo vse te in še mnoge druge dobrote prejeli od gospod Boga, to se moramo zahvaliti brambi svojega svetega angelja varha. Ljubi Bog, to je velika sreča, to je velika milost, da ti duhovi nebeški skerbé za nas tako skerbno! Nikjer, na nobenem mestu nismo sami, nikjer nismo prepuščeni sami sebi, ampak povsod imamo zraven sebe svoje nebeške prijatelje in pomočnike, ki nas varujejo, da na tem pozemeljskem popotovanju svoje noge ne zadenemo ob kamen. O ne bojmo se tedaj nikjer, niti se ne plašimo, ker nas tako mogočni varhi branijo! Kedar nas tedaj hoče popasti kak strah ali kaka žalost, kedar po noči bdimo v samoti ali po poti hodimo, kedar smo v kakej veli-

kej nevarnosti, ter ne vemo ne kodi ne kam, kedar nas napade kaka skušnjava: pomislimo takrat, da nismo sami, ampak da je pri nas sveti naš angelj varh, ki nas vidi, nad nami bdí, in nas varuje z močno roko.

6) Že to, kar sem vam povedal do sedaj, more nas prepričati o tem, da so velike dobrote, ktere nam delajo sveti angelji varhi. Ali ti dobri duhovi angeljski imajo za nas še večih zaslug; kajti oni nas s svojo pomočjo podpirajo tudi takrat, kedar nam je pomoči najbolj potreba, namreč takrat, kedar bijemo poslednjo vojsko na smertnej postelji. Takrat se ti nebeški duhovi kot pravi varhi in kot naši pravi prijatelji za nas zavzemajo najbolje; takrat nam v žalostno serce vlivajo olje rajske tolažbe; takrat nas uterdujejo v veri in podpirajo v upanju; takrat delajo vse mogoče, samo da nam olajšajo poslednji boj, in pomorejo zadobiti slavno zmago in krono nebeško. Kedar pa duša rešena telesnih vezí gre iz umerlega svojega prebivališča, takrat jo sprejmejo ti nebeški duhovi, ter odnesó v Abrahamovo naročje, v svete nebesa. To spričuje tudi sam Sin Božji, ki pravi: „Umerl je ubožec, in angelji so ga nesli v naročje Abrahamovo.“ (Luk. 16, 22.) O bratje, o sestre, kolika je to ljubezen! Ni dosti, da nam v življenju služijo ti vzvišeni duhovi, oni nam služijo tudi ob smerti in po smerti. Kedar nam bodo bolečine prevzele naš život, in grehi nam plašili dušo, tudi takrat bodo oni pri nas, in nam bodo pomagali. Kedar pa dokončamo poslednji boj, kedar se duša loči od telesa, bodo jo sprejeli in odnesli k luči večnega življenja, da bode vživala tamkaj ž njimi večno srečo in veselje. Premislite to dobro, pa se potolažite vsi, ki se preveč bojite smerti. Ne bojte se je tedaj tako zeló, kajti ti nebeški duhovi bodo pri vas, oni vas bodo varovali.

Sklep.

In sedaj mi povejte sami, kristijani preljubi, ali niso res velike milosti, ki nam jih delí Bog po teh nebeških duhovih? Glejte, Bog hoče, da oni vse dobro vejo, kako se nam godí tu na zemlji; Bog hoče, da nas oni ljubijo, da za naše zveličanje skerbé, da nam dobre misli budé v glavi, da naše prošnje in molitve nosijo pred njegov sedež, da nas varujejo in branijo ob smertnej uri, in po smerti nam spremljajo duše v večnost. Toliko te, o človek, ljubi Bog, da je zapovedal svojim angeljem, naj te varujejo po vseh tvojih potih! Hvala, prevelika hvala, tebi gospod, naš Bog, za to neizmerno ljubezen! O da bi mi vedno tako živeli, da bi tudi vredni bili te brezkončne ljubezni! In zato te prosimo Oče nebeški, daj nam tvojo voljo vedno tako spolnovati na zemlji, kakor jo spolnujejo angelji v nebesih. Dodeli nam milost, da tudi mi vredni

postanemo dospeti v družbo teh svetih duhov, in ž njimi te vekomaj z obličja v obličje gledati, ž njimi te hvaliti in čestiti, ter ž njimi se veseliti vekomaj. Amen.

Pridiga za XVI. pobinkoštno nedeljo.

„Bog in ljudje sovražijo napuh.“
Sir. 10, 7.

Vvod.

Ponižnost, v Jezusu zbrani bratje, je lepa in žlahna čednost. Ponižen človek nizko misli o sebi, ne spenja se nad druge, ne širokousti se in ne ponaša nespametno, nobenega ne sodi krivo, nobenega ne prezira. Dobro pozna, kako da je sam slab in kerhek, zato omiluje druge, če grešé, sterpljivo prenaša krivice in nepravice, sebi storjene, rad se dá podučiti in popraviti. Ali more tedaj kdo biti vredniše naše ljubezni kot ponižen človek? Ne čudim se, da je on Bogu ljub, pa tudi ljudem drag in po volji; ne čudim se, da je v milosti pri Bogu, ne čudim se, da ga on povišuje tim više, čim se globokeje ponižuje. — Kakor je ponižnost Bogu in ljudem draga in ljuba: tako je nasprotno napuh tudi Bogu in ljudem siten in zopern. Če ne verjamete meni, verujte sv. Duhu, ki vam to priča, ko pravi na usta modrega Siraha: „Bog in ljudje sovražijo napuh.“ No kaj je napuh? Napuh je po besedah sv. Avgušтина to, da se kdo preveč poganja za čest in povišanje svoje in ima preveliko dopadenje nad samim seboj. Napuhnjen človek sam do sebe mnogo derži, povzdiguje se v duhu, za boljšega se imá od vseh drugih, in zato hoče povesod prvi biti, misleč, da mu ni para.

Temu grehu so bili podverženi tudi ti ljudje, ki so danes bili z Gospodom in Zveličarjem našim v hiši poglavarja farizejca. Pripoveduje o njih današnje sv. evangelije, da so si perve mesta izbirali, da je drug pred drugim hotel biti viši in prvi. Ko je Jezus videl njihovo obnašanje, začel jih je svariti in učiti, kako se jim je treba vselej obnašati; in nauk svoj je sklenil s temi imenitnimi besedami: „Vsak, ki sam sebe povišuje, bode ponižan; in ki sam sebe ponižuje, bode povišan.“

Pa čemu nam pripoveduje današnje sv. evangelije to dogodbo, in čemu nas opominja njega? Gotovo zato, da naj sovražimo napuh in se ga varujemo. In zato sprejmimo v serce ta opomin; in da se to zgodi, govoriti vam hočem danes o napuhu. Razložiti vam hočem, bratje mili, da je napuh zopern in sovražen Bogu in ljudem.

1. Napuh sovraži Bog, o tem v prvem delu.
2. Napuh sovražijo ljudje, o tem v drugem delu.

Blagoslovi vsegamogočni in neskončno dobri Bog, današnji naš duhovni razgovor, da se prav prepričamo, kako gerd da je napuh, ter da se ga skerbno varujemo. Vi pa v Jezusu zbrani bratje, poslušajte me prav zvesto; govoril vam bodem v imenu Gospodovem!

I. del.

Da je sedem glavnih grehov, in da med njimi na prvem mestu je napuh, gotovo je vsakemu izmed vas dobro znano. Pa zakaj se napuh imenuje glavni greh? in zakaj med vsemi stoji na prvem mestu? Zato, bratje mili, ker iz napuha, kot iz kakega ostrupenega vira izvira mnogo hudega, kar poterjuje tudi beseda Božja, ki pravi: „Začetek slehernega greha je napuh; kdo se njega derži, s kletvijo bo napolnjen.“ (Sir. 10, 15.) In ravno to priča tudi sv. oče Tomaž, rekoč: „Napuh je korenina in začetek vseh grehov.“ (In. 12, 2 Cor.) Kako tedaj ne bi Bog sovražil napuha, ki je korenina in začetek slehernega greha in premnogo hudega.

Mnogo, ah premnogo hudega na svetu je že prišlo iz napuha! Napuh je pripeljal angele na to, da so se vzdignili proti Bogu, hoteli so, da bodo njemu enaki. Napuh je tako oslepil naše perve starše, da so prelomili Božjo zapoved; poslušali so lažnjive besede peklenškega zapeljivca: „Bota kot bogovi.“ Napuh je tudi zapeljal ljudi na to, da so si hoteli zgraditi stolp ali turn, čegar verh bi segal do neba. Napuh je tudi Faraonu serce zaterdil toliko, da je zaničljivo rekel: „Kdo je Gospod, da bi poslušal njegov glas, in spustil Izraela? Ne poznam ga Gospoda, in Izraela ne spustim.“ (II. Moz. 5, 2.) In zakaj so se Kore, Datan in Abiron vperli Mozesu in zapovedim Božjim? Tudi to se je zgodilo zavoljo napuha; saj jim je rekel Mozes: „Zeló se povzdigujete Levijevi sinovi!“ (IV. Moz. 16, 7.)

Napuh, prekleti ti napuh, ti si že mnogo hudega napravil na svetu! Ah kdo bi preštel ves strupen sad, ki je dozoril na tvojem steblo! Koliko stisk in nadlog je preterpela samo sveta Jezusova cerkev zavolj napuha nekterih ljudi! Koliko razporov in zmešnjav je napravil napuh gledé samo na sveto vero! Arij ni mogel dobiti Aleksandrijske škofije, in ker je bil napuhnjen, žalilo ga je to, zapustil je katoliško vero, in pričel učiti kriv nauk, s katerim je ostrupil skoraj ves svet. Kar je nekđaj rekel nek svet mož, to se je poterdilo povsod: „Ločine ali sekte so v Afriki, v deželah proti jutru in proti večeru, ali oče vseh teh različnih ločin je napuh.“ In če je temu tako, kakor tudi je, ali more še kdo dvomiti o tem, da je napuh res mnogo hudega napravil na svetu, in da je zato Bogu zopern in sovražen?

In kakor je nekdanj napuh napravil mnogo hudega, tako je tudi še sedaj dandenes. Napuh rodi veliko hudega na svetu. Zakaj tudi sedaj mnogi kot Faraon nepristojno in zaničljivo govoré o Bogu? Napuh jih je napihnil. Zakaj mnogi ne molijo radi, zakaj ne marajo za službo Božjo? Napuh jih je napihnil. Zakaj mnogi nočejo poslušati besede Božje, da mislijo, da so sami dosti učeni, da jim govornika ni treba, da sami vse znajo, in da jim oznanovalec besede Božje nič zveličavnega in novega ne more povedati? Napuh jih je napihnil. Zakaj se mnogi ogibljejo spovedi, zakaj ne marajo za svete zakramente, zakaj se nočejo posluževati nevsahljivih teh studencev milosti Božje, iz katerih nam izvira neprenehoma voda večnega življenja? Napuh jih je napihnil. Zakaj je tudi takih mnogo, ki si neprenehoma vbijajo glavo z Božjimi skrivnostmi, ki modrujejo o stvareh, „ki so nam, kakor uči sveto pismo, pokazane, ki pa človeški um presegajo?“ (Sir. 3, 25.) Napuh jih je napihnil. Zakaj je tudi med nami toliko nejevernikov, zakaj mnogo takih, ki prevračajo vero Božjo na vlastno pogubljenje, ki ne marajo za katoliško cerkev, ki je edina in nezmotljiva učiteljica Božje resnice? Napuh jih je napihnil. Pojdimo v norišnice, pa poprašajmo tamošnje gospode in zdravnike, od kod to, da se toliko ljudem pamet zmeša in obnorijo? Povedali vam bojo in sami se bote prepričali, da se največ ljudem pamet zmeša zavoljo njih previsoke, prevzetne glave. Napuh, kjer se ti ugnjezdíš, tam so se ugnjezdile tudi vse strasti, tam je nemir in nepokoj, tam nesreča, tam vsak greh! „Gnjezdo vražje je serce napuhnjenčevo.“ (Serm. de s. Augustino.) Če je pa tako, sodite sami, dragi moji, ali je mogoče Bogu, da ne sovraži napuha.

Pa še nekaj je, zakaj da Bog sovraži napuh. Napuhnjen človek, če je tudi kaj dobrega na njem, ne pripisuje tega milosti Božje, ampak sam sebi, s tim pa neizmerno žali gospod Boga. Vse, kar smo in kar imamo, imamo od Boga; brez njegove milosti ne bi bili nič, ne bi imeli nič. Ali ni tedaj to grozna prederznost, napuhnjeno se obnašati s tim, kar smo od Boga dobili na dar, kar nam tudi more vzeti, kakor nam je dal. Človek ti praviš, da delaš mnogo dobrega, — ali ne veš, da brez milosti Božje ne bi mogel še pomisliti ne na kaj, kar bi ti moglo služiti na večno življenje. Ali ne žališ tedaj neizmerno gospod Boga, ker pripisuješ sam sebi, kar bi moral pripisovati Bogu? Ali se morda s tim ponašaš, ker morda več znaš, kakor drugi! O derzovita derzovitost, ali jih ni na stotine in stotine, ki znajo mnogo več, kakor ti? Ali ni Bog ti dal sposobnosti in ponudil priložnosti, da si si pridobil toliko znanje? Ali ne žališ tedaj Boga, ker pripisuješ sam sebi, kar bi moral pripisovati njemu. Ali se morda zato napihuješ, ker imaš obilo blaga in časnih reči? Tudi to vse imaš od Boga; Bog bi bil lahko tvoje blago dal siromašnemu tvojemu bratu, kterege po strani in čez rame pogleduješ, tebi pa bi bil lahko podal v roke beraško

palico; Bog ti more že jutri vzeti vse blago, in tebe huje ubožati, kakor tega ali unega berača. Ali ne žališ tedaj Boga, prašam te zopet, ker pripisuješ sam sebi, kar bi moral Bogu pripisovati? Ali se morda napihuješ s tim, ker te je zlahten oče, visoka mati rodila? Kaj ti pomaga, čemu ti je to, če si plemenitega rodu, če ti pa serce ni plemenito temuč hudobno? Kaj bi ti rekel nevednežu, ki bi se ponašal s tim, da mu je bil oče imeniten in sloveč modrijan in učenjak? Ali morejo zasluge tvojih dedov in očetov tvoje zasluge povečati in tvojo ceno povišati? Ali ni tudi tega Bog dal, če te je plemenita mati povila? Čemu se tedaj ponašaš in nad druge spenjaš s tim, kar ti je brez vse tvoje zasluge pripadlo le po Božjej milosti? Ali ne žališ tedaj njega, ker pripisuješ sam sebi, kar bi moral pripisovati njemu? Ti imaš zdravo in krepko telo, pa se zato napihuješ! Kratkovidnež, ali ne veš, da tudi tebe lahko more kaka bolezen zgrabiti in ti vzeti vse lepote in krepkosti? Ali ne veš, da od vsega tega, še tako lepega in krepkega telesa, ne bode ostalo nič drugo, kakor peščica prahu in pepela? Pojdi z meno na pokopališče! Tam ležé kosti, ležé črepinje različnih ljudi. Povej mi, ako moreš, ktere od teh kosti in črepinj so v življenju bile lepe, zdrave, bogate in visoke? Ah sedaj so ena in druga v vsem si enake med seboj, vse je golo in ogolano! In ravno to čaka tudi tebe. Ne napihuj se tedaj! Kar imaš danes, jutri morda ne bodeš več imel! Faraon je bil mogočniši kakor ti, Absalon lepši, Samson močnejši, Krez in Antijoh bogatejša, Salamon modrejši; pa glej, vse jih je minulo, vse jih je zapustilo, ko se jih je doteknila roka Božja. Če je kak greh nespameten in bedast, gotovo je napuh. „Človek, kaj imaš, cesar bi ne bil sprejel? Ako si pa sprejel, čemu se bahaš, kakor da nisi sprejel?“ Napuh žali Boga; in zato je Bogu zopern in sovražen. Pa tudi ljudje sovražijo napuh; o tem pa v drugem delu.

II. del.

Napuhnjenemu človeku ni mogoče, da ne bi žalil drugih. Napuhnjenec sam do sebe mnogo derži, sam sebi se najbolje dopada, žeja in goni se za čestjo, imá se za boljega, kakor so vsi drugi; on se loti dela, ki ga ne more izvršiti; svojih misel se derži terdovratno; noče priznati svojih pregreškov, tudi jih noče popraviti; z drugimi se ne pogaja, rad bi, da je njemu vse podložno, on pa noče nikomur biti podložen. Kar on govori in dela, vse meni, da je vse verlo dobro; kar pa govore in delajo drugi, meni, nima nobene cene in vrednosti. Glejte, dragi bratje, tak je napuhnjen človek; povejte mi sami, ali ni tak človek zopern in nadležen? Ali se vam more dopadati tak človek, ki tako misli in ravna? Gotovo ne; takega človeka nihče ne more rad imeti, tak človek se nikomur

ne more dopadati, tak človek je zopern vsem ljudem. Prav tedaj pravi sv. pismo: „Napuh je zopern Bogu in ljudem.“

Idimo dalje, preljubi! Napuhnjen človek gleda navadno na pregreške in slabosti svojega bližnjega, na dobro pa, ki ga ima gotovo vsak človek na sebi, na to pa ne gleda; in tako ga žali ter mu dela veliko krivico. Živ izgled tega nam je prevzetni farizej, o katerem nam pripoveduje sv. Lukež v sv. evangeliju. Človek ta je prišel v tempelj molit Boga. Bil je pa tam tudi cestninar. Ko ga je farizej ugledal, molil je tako-le: „Hvala ti Bog, ker nisem kakor drugi ljudje!“ Tako tedaj drugi ljudje nimajo nič dobrega na sebi? Ali so vsi drugi hudobni in napečni, in samo ti edini si dober? Rekel je: ker nisem, kakor drugi, ljudje! Da bi bil vsaj rekel: Ker nisem, kakor nekteri; toda ne, rekel je: kakor drugi ljudje; kakor da so vsi hudobni, in on sam in edini pa dober. Kolika prederznost! In ubogega cestninarja je pogledal z zaničljivim očesom rekoč: „Kakor je uni cestninar.“ Sodil ga je tedaj po zunanjem, menil, da je grešnik, ter ni verjel, da bi se mogel tudi največi grešnik obrniti k Bogu, in prejeti milost od njega. Hvali sebe, da se posti in daje desetino, pa ne pomisli na to, da je še mnogo potrebnjšega od tega, in da je v tem ali unem nemaren; ni mislil na to, da, če je tudi zadostil enej dolžnosti, da mnogih ni spolnoval tako, kakor ta cestninar. — In tako se obnašajo vsi napuhnjeneci. Kakor se verhovi brez sadu in prazno klasje dvigajo mnogo više, kakor veje, polne okusnega sadja in klasje napolnjeno: tako se tudi ljudje, ki nimajo pravih zaslug in cene, navadno više dvigajo in spenjajo, kakor ljudje resnično dobri in zaslužni. Farizej je obsodil cestninarja; tako tudi sedaj marsikdo hitro obsoja bližnjega, ako se kaj malega pregreši, pa ne pomisli, ko bi bil on v enakih okolnostih, da se morda tudi on ne bil drugače obnašal, morda celo niže padel, kakor ta, ktereга je obsodil. Koliko se jih ponaša, če niso podverženi temu ali unemu grehu, ter z zaničljivim očesom gledajo bližnjega, ki je morda samo zavoljo slabosti človeške zabredel v ta ali uni greh; in koj ga obsodijo, pa ne pomislijo na to, da so sami morda še večim in hujšim grehom podverženi, kakor je tisti greh, v ktereга je padel njihov brat, in zavoljo ktereга ga zaničujejo in obsojajo. Kedar vidim ljudi tako ravnati, vselej se spominjam tiste dogodbe, ktero pripoveduje sv. Janez, ljubljeneц Gospodov. Neki dan so pismoučeni in farizeji pripeljali k Jezusu ženo, zasačeno v prešestvu, ter zahtevali, naj jo obsodi. Ali Gospod se je sklonil k zemlji, in pisal po prahu s perstom. Ker jih ni mogel drugače odpraviti, vzdvigne se rekoč: „Kdor med vami je brez greha, on naj prvi verže kamen na-njo.“ (Jan. 8, 7.) Po tem se Jezus spet pripogne in piše dalje po prahu. Po teh besedah odhajali so drug za drugim, da so zibnili vsi, in Jezus je ostal sam z ženo. Le-sem bi v nauk poslal vsakega, ki ima sam sebe za boljšega, pa se zato ošabno povzdiguje nad druge.

Če si brez greha, pa mečlji kamenje na bližnjega svojega! tako bi mu rekel tudi jaz. Ali ti nisi brez greha! Če tudi ne delaš tega ali unega greha, zato še nisi opravičen; grešiš morda v drugem, grešiš morda dan na dan. Dokler ne bodeš spolnoval vseh zapoved, dokler se ne bodeš ogibal vsakega greha, toliko časa ne smeš nikogar zaničevati niti obsojevati. Da, če tudi bi bil popolnoma, vendar se ne bi smel ošabno povzdigovati nad druge; kajti ravno zavoljo tega ne bi bil popolnoma, ampak napečen in grešen. In na vse to vendar-le ne veš, če tudi si popolnoma, ali ne bodeš jutri že grešil, in morda ogrešil dušo z grehom mnogo težim, kakor je tisti, zavoljo kterega sodiš svojega bližnjega. Obnašanje tvoje ni samo prederzno, ampak tudi grešno; kajti bližnjemu delaš veliko krivico in silno nepravico. In iz tega sodi sam, ali nisi vreden, da se te ogiba vsak pošten človek, ker se mu merzi tvoj zoperni in odurni napuh?

Sklep.

Sveta resnica je tedaj, da je napuh zopern Bogu in ljudem! In zato se tudi nad napuhnjenim spolnuje grožnja, s katero se je zagrozil Bog v današnjem sv. evangeliju: „Vsak, ki se sam povišuje, bo ponižan!“ K temu dodajajo bukve pregovorov: „Hišo prevzetnih Gospod podere.“ (Preg. 15, 25.) Grožnje te niso izrečene zastonj. Ne dražimo tedaj Boga, da ne pride jeza njegova nad nas, ampak raje pripognimo svoj vrat, in ne bodimo prevzetni. Zapominjajmo si: Vse, kar imamo, prejeli smo od Boga, in da utegnemo morda to vse zgubiti že jutri. Zapominjajmo si, da smo slabi in kerhki ljudje, perišče prahu in pepela, in da bodemo pod zemljo skoraj vsi enaki. Ogledujmo se nazadnje v Gospodu in svojem učniku. On, večni in mogočni Bog, se je tako ponižal, da je postal kot služabnik. Gospod naš se je ponižal, mi pa bi se napihovali? Nikar tega! Naj nam zastonj ne sveti tvoj sveti izgled, o Jezus! naj nam nikdar ne zgine iz glave današnji tvoj nauk o napuhnjenem farizeju in ponižnem cestninarju. S tvojo milostjo hočemo goniti iz serca ves napuh, nočemo se poviševati, da se ne zamerimo tebi in ljudem, da ne bodemo ponižani. Amen.

Pridiga na god rojstva Marije dev., ali na malo Gospojnico.

„Jakob pa je rodil Jožefa, moža Marije,
od ktere je rojen Jezus, ki je imenovan
Kristus.“ Mat. 1, 16.

V v o d.

Danes, ljubi moji, se je rodila tista preblaga devica, kterej je bilo imé Marija, „od ktere je rojen Jezus, ki je imenovan Kristus.“ Danes tedaj je posijala temu svetu presvitla danica, ktera je svetila pred tistim solncem, ktero je razsvetlilo in osrečilo vesoljni rod človeški. Zatoraj poje na današnji dan sveta mati cerkev pri svetej maši: „Porod tvoj, devica, Božja porodnica, je naznanil veselje vesoljnemu svetu; kajti iz tebe je posijalo solnce resnice, Jezus, naš Bog.“ Pojdimo v duhu v kočo bogaboječih zakonskih Joahima in njegove žene Ane, kaj bomo videli tam? Videli bomo novorojeno dete, svetu takrat še nepoznano, ali nebesom verlo prijetno. Radujeta se in veselita temu detetu siromašna pa bogaboječa roditelja, in serčno hvalita Boga, da ju je obdaril s hčericco. Morda se nobena duša na svetu ni veselila ž njima, morda sta ona prav sama z veseljem pozdravljala novorojeno deto. No, ne čudimo se temu, ako se nihče drug razen njiju ni veselil poroda tega blagoslovljenega deteta, ker se takrat ni še vedelo o Mariji to, kar mi sedaj vemo. O ko bi bil takrat vedel svet, da je to novorojeno dete tista preblaga devica, od ktere se ima roditi Jezus, ki je imenovan Kristus; gotovo bi bili veselili se njenega poroda vsi narodi sveta, ter klicali od veselja, kakor kliče danes sveta mati cerkev: „Porod tvoj, devica, Božja porodnica, je naznanil veselje vesoljnemu svetu!“

Ker tedaj vemo, česar niso vedeli ljudje tistikrat, radujmo se in veselimo, ljubi bratje! Da vam pa pomnožim veselje, razgovarjati se hočemo v današnjem duhovnem razgovoru o tej resnici, da je

dan rojstva device Marije prav zares dan velikega veselja.

Ta dan je dan velikega veselja:

- 1) vesoljnemu človeškemu rodu sploh,
- 2) še posebej vsakemu, ki pobožno spoštuje in kliče na pomoč presveto devico Marijo.

Marija, ti danica svitla, razsvetli nam serce z žarkom Božje milosti; daj, da se današnjega dne veselimo tako, kakor se v temnej noči veseli brodar, ko mu posije danica jasna.

I. del.

1. Judita, serčna in pobožna udova, je Holofernu odsekala glavo in tako domovino rešila sovražnika. Ko se je povernila v Betulijo, svoj rojstni kraj, radovalo se je celo mesto, radovala se je cela dežela, radoval se je ves narod izraelski, ter veselo klical: „Tebe, o hči, je blagoslovil gospod Bog najbolje med vsemi ženami na zemlji.“ Tako se, bratje ljubi, raduje danes vsa cerkev, raduje se vesoljno človeštvo, razsvitljeno z lučjo svetega evangelija; raduje se poroda one presvete device in preblage matere, od ktere je bil rojen Jezus, ki se imenuje Kristus. Ravno tako mora vsklikati Mariji ves rod človeški: „Tebe, o hči, je blagoslovil gospod Bog najbolje med vsemi ženami na zemlji.“ In kako da ne bi se ves svet radoval njenega rojstva? Ali ne veste, da je greh naših prvih starišev prišel nad vesoljni rod človeški? Ali ne veste, da je pod prekletstvom vzdihovalo vesoljno človeštvo, da so nam bile zaperte vrata nebeške, in da ni mogla v nebesa nobena živa duša? Tudi ne dobri in pobožni ljudje, kakor so bili: Abel, Abraham, Izak, Noe in drugi, niso bili puščeni v nebesa, da bi uživali nebeškega veselja, ampak so v predpeklu čakali svojega odrešenja. Ah, dolga je bila ta noč, tužno in žalostno je bilo tisto čakanje! O vi sveti patrijarhi, vi vsi bogoljubni služabniki Božji, kedaj vam bode dano iti iz noči in tmine, ter dospeti v svitlobo nebeškega veselja? Pa veselite se! Že je posijala danica jasna, in naznanuje vsemu svetu, da skoraj napoči beli dan. Porodila se je Marija, od ktere bo rojen Jezus, ki bode razbil ketine greha, s kterimi je okovano človeštvo; on bode zaterl moč hudiča in pekla, izbrisal greh, rešil vas prekletstva greha, in odperl zaperte vrata nebeške. Glejte, bratje ljubi, s tem presladkim upanjem je razveselilo rojstvo Marije device ne samo pravične stare zaveze, ki so čakali svojega odrešenja v predpeklu, ampak tudi vesoljno človeštvo. In zato vas vprašam, ali ni res dan njenega rojstva dan velikega veselja vesoljnemu človeškemu rodu?

2. Dan Marijnega rojstva je pa vesel tudi vesoljnemu človeštvu in sicer zato, ker je po njej storil Bog čest vsemu človeškemu rodu. Ni je na zemlji stvari ne revnejše ne slabotnejše, kakor je človek, kedar se rodi na svet. Ni je stvari siromašnejše, ako jo Bog zapustí; in nič ni hujšega, ako se on iznejeveri Bogu. Oh, nezmožni smo, me slabe stvari! Z jokom se rodimo na svet, v grehu se staramo, in v britkih bolečinah se selimo iz tega sveta. In ta nezmožni, tolikim slabostim in kerhkotam podverženi rod človeški je povišal Bog na toliko, da moremo vsklikati s kraljevim prerokom: „Gospod, ti si nas ponižal le nekaj pod angelje, okronal si nas s čestjo in slavo!“ Ali razumevate, kako je to? Poslušajte! Bila je ubožna rodovina, za ktero je malokdo maral; ona ni imela nič svojega, kajti vse, kar je ravno imela, bilo jej je samo za čas

posojeno. S kratka: v celej deželi ni bilo siromašnejše rodovine, kot ta. Ali kralj si je priljubil eno hčer iz te rodovine, olupal jo z vsemi dragocenostmi in lepotami tega sveta, ter jo izbral za mater svojemu sinu. Kaj menite, ali so pač njeni siromašni roditelji, njeni siromašni bratje in sestre tudi nadalje ostali tako siromašni in necenjjeni, kakor so bili prej? Ali ni s počesčenjem hčerinim prešlo nekaj česti tudi na njene siromašne roditelje? Ali ni čest počesčene sestre služila na čest in poštenje njenim siromašnim bratom in sestram? Kristjanje in bratje, kar sem govoril sedaj v priliki, to se more reči o Mariji in o vseh nas; kajti po Mariji je počestil Bog in vzvišal veseljni borni in gresni rod. Marija je ud tiste velike rodovine, veja tistega debla, čegar ud in veja smo tudi mi. In ali ne veli apostelj narodov, sveti Pavel: „Ako se slavi en ud, radujejo se ž njim ob enem vsi udje.“ Mi vsi smo udje enega telesa, udje ene rodovine. Ker je pa ena sestra naša postala kraljica, postala mati Boga in našega Zveličarja: povejte mi sami, ali ne daje to česti tudi vsem nam, in ali ni prav, da blagoslovljamo dan njenega rojstva kot dan velikega veselja? Prava je in živa resnica, da je ta dan verlo vesel vsem tistim, ki spadajo v njeno zlahto, v njeno rodbino, k njenemu rodu, dan prevesel vsem ljudem. O kako srečni smo tedaj mi ljudje, ker nas Bog ljubi toliko! Le-sem doli je prišel Gospod nebes in zemlje, in tu med Evinimi hčerami, v naši človeški rodbini, izbral si je mater. Človek, spoznaj svojo visoko kraljevsko imenitnost, ter se veseli, da je po tvojej sestri s čestjo in slavo venčan veseljni tvoj rod!

3. Naposled je dan rojstva Marije device vesel vsemu človeškemu rodu tudi zato, ker se je pokazalo na njej, da človek, če tudi je podveržen mnogim slabostim, če tudi je stvar slaba in grešna, vendar more po milosti Božjej postati podoben angeljem. Tako je, dragi! Marija je bila po milosti Božjej in po svojem prizadevanju angelj že tu na zemlji, in sicer še više kot angelji. Ne dopušča mi čas, pripovedovati vam danes, kako se je Marija svetila v bliščobi vseh čednost, kako je bila dobra in sveta. Ljubi Bog, to ti veš, temu si ti priča! No, tudi mi bi mogli biti dobri in sveti, ako bi enako zvesto delali s pomočjo milosti Božje, kakor je delala Marija. Z milostjo Božjo bi mogli kakor Marija premagovati sami sebe in svet, mogli bi napredovati v vsakej čednosti, ter postati podobni angeljem. In verlo tolažilna pa sladka je ta resnica. In ker se je ta resnica spolnila na onej, ktera je bila rojena na današnji dan: zato je dan njenega rojstva prevesel dan vsemu človeštvu. Kar je tedaj nekdanj rekel cerkveni učenik sveti Janez Damaščenski, ravno to velim tudi jaz: „Radujte se vsi narodi, raduj se celi rod človeški, radujte se vsi ljudje, ter veselo obhajajte dan rojstva kraljice sveta!“ Da vam pa še bolj pomnožim veselje vaše, razložiti vam hočem, da je dan njenega rojstva vesel in radosten vzlasti tistim, ki jo pobožno česté in na pomoč kličejo.

II. del.

Premišljeval sem tako imenovane litanije lavretauske, ki tako lepe imena dajejo Dev. Mariji. Zamislil sem se v nekatere besede, ki so mi z bogaboječnostjo ogrele srce. Imenuje se namreč tam Marija juterna danica, mati premila, pomoč kristijanov, pribežališče grešnikov in tolažnica žalostnih. In glej, danes nam je posijala ta danica, rodila se nam je ta premila mati, ta pomoč kristijanov, to pribežališče grešnikov, tolažnica žalostnih; danes se nam je rodila ta preblažena in milosti polna devica, rodila se je na pomoč in tolažbo vsem tistim, ki jo pobožno spoštujejo in na pomoč kličejo. In zato po pravici, velim, da je dan Marijnega rojstva prevesel vsem njenim pobožnim čestilcem.

1. Kedar se vzdigne na morju silen vihar, kedar se vspenijo vode, ter nastane šum in veršenje razserjenih morskih valov, kedar penasti valovi igrajo z ladijo kot z lahko bilko, ter jo začno premetavati sedaj gori sedaj doli: takrat so brodarji morski v velikej nevarnosti. Pogostokrat zgubé vse, kar imajo, pogostokrat pridejo tudi ob življenje; nu, če ravno se ovarujejo vseh drugih nesreč, vendar večidel spravi jih vihar s pravega pota. Kedar se pretegne nevihta, pa ne vejo, kje so, ravnajo se po enej zvezdi, ktera vedno na enem in tistem mestu sveti na oboku nebeškem. Taka zvezda je Marija tebi, verni kristijan, kedar zdvijajo različni viharji tega življenja. Marija je beseda judovska, ki pomenja v našem jeziku: morska zvezda. Kakor se tedaj po tej zvezdi ravnajo mornarji, tako je tudi Marija morska zvezda, svojim čestilcem varna vodi teljica v različnih nevarnostih tega življenja. Ne odvrčaj tedaj nikdar, ljubi bratec, svojih oči od te sijajne zvezde, ako nočeš, da revno pogineš. Ako vzbesni proti tebi vihar skušnjave, ako padeš v nevarnost zgubiti čistost in mir duše: ozri se na to svitlo zvezdo, po njej se ravnaj, pa bodeš videl, da si jo dobro zadel, kajti Marija ti bode mati, in sicer:

2. Mati premila, ki te ne bo pustila, da bi se pogubil. Da, bratje ljubi, Marija je naša mati, ktera nas ljubi. Jezus, pobrativši se z nami, dal je za mater nam svojo mater, ki prosi za nas Njega, svojega sina. O kako lahko zadobi milost pri sinu tisti, za ktereга prosi mati sinova! Srečni ste tedaj vi, sini Adamovi, srečni ste, ker je Marija vaša mati! Dobra mati ljubi svoje otroke, skerbi za-nje in odbija od njih vse hudo. Ali glej, taka dobra mati se nam je rodila danes; mati pravim, ktera nam more pomagati tudi takrat, kedar nam pomagati ne morejo matere, ktere so nas rodile; in zato se ona po vsej pravici imenuje:

3. Pomoč kristijanov. Pa ne tako, kakor da bi nam ona brez Boga mogla kaj dati, ampak tako, ker nam more pomagati s svojo mogočno priprošnjo; ona namreč za nas Boga prosi, ter naše molitve in prošnje podpira pri njem. O da bi se le vselej v svojih

potrebah zatekali k tej pomočnici! Toraj ve čiste duše, ktere ste belo obleko nedolžnosti ohranile do sedaj, ktere ste si ohranile duše čiste, čversto se deržite Marije, premogočne svoje pomočnice! Nanjo mislite pogosto, njo kličite na pomoč, pa bodete pod varstvom in brambo te prečiste device sredi skušnjav tega sveta ohranile tudi zanaprej svojo nedolžnost. Pa tudi vi, ki ste zašli s pota čednosti, ter zabredli v greh, tudi vi nesrečni bratje, nikar ne obupajte, saj veste da je Marija, kakor nadalje stoji v lavretanskih litanijah, tudi:

4. Pribežališče grešnikov, ki tudi za vas prosi milosti pri Bogu. Zakaj nek ne bi mogli vstati vi, ki ste padli? Zakaj ne bi mogli se verniti na pravi pot vi, ki ste zašli? Zakaj nek ne bi mogli vi se očistiti, ki ste se omadeževali? Ali niso raztegnjene Jezusove roke na križu, da bi objele vse grešnike, ki se povračajo k njemu s potertim in skesanim srcem? Ali ne priteka njegova predraga mati na pomoč vsakemu, kdor je pripravljen verniti se k njenemu preljubemu Sinu? Radujte se tedaj danes poroda device Marije tudi vi, ljubi bratje, ki ste vkljenjeni v železje nesrečnega greha. Morda vas plaše vaši grehi, morda se bojite pravičnega sodnika, morda vas zapušča upanje, in popada obupnost? Ah res je, imate se bati za kaj! Ali danes se vam je rodila Marija, ki je pribežališče grešnikov. K njej se zatecite, njo klicite na pomoč; in ako ste pripravljeni resnično se poboljšati: potegnili se bode za vas ona, sprosila vam bode odpuščenje in milost pri Bogu; ona bode poterdila vaše malodušno serce, in tudi utolažila vas s presladko tolažbo; kajti kakor stoji na dalje v litanijah lavretanskih, je ona tudi:

5. Tolažnica žalostnih. Nesrečni bratec, ako moraš vzdihovati pod bremenom kake nadloge in težave, ako te je v černo zavila tuga in žalost, ter si iščeš tolažbe: nikar je ne išči pri svetu, ampak pri Jezusu in njegovej materi Mariji. Sam Jezus je, ki te more potolažiti, ki ti more vpokojiti dušo; ravno tako te ne bode nobeden bolje omiloval, kakor njegova preljuba mati, ki je tudi sama mnogo in mnogo preterpela. Oh kako se je jej spolnilo vse, kar je bil prerokoval Simeon, bogoljubni z Duhom božjim navdihnjeni starček! Ona vé, kaj je žalost; in zato se k njej zatecite vi vsi, ki ne veste ne kodi ne kamo v svojej tugi in žalosti! K njej se zatecite vi, ki morate prenašati nasprotovanja in preganjanje; pri njej bodete našli tolažbo, pri njej pravim, ki je tudi sama preterpela mnogo, in ki čuti britkosti in stiske človeške. Da, k njej se zatecite vi vsi, ki žalujete; ona je tolažnica žalostnih, ona bode tudi vas potolažila.

Glejte, tako nas ljubi devica Marija! Ona nam kot zvezda danica kaže pot k svojemu Sinu, kot mati naša vedno skerbí za nas, ona nam pomaga v potrebah, ona nas zagovarja, za nas prosi, tolaži nas v tugi in žalosti. Ona je tistim, ki jo spoštujejo in na pomoč kličejo, prava zvezda danica, prava mati, pomočnica, zavetje

in tolažnica. Ona je bila rojena v pomoč in tolažbo vsem, ki jo spoštujejo in na pomoč kličejo; in zato je njim prevesel dan nje-nega poroda.

Sklep.

Tako je, v Jezusu zbrani bratje! Dan rojstva presvete device Marije je dan velikega veselja vsem ljudem sploh, in še posebej tistim, ki jo pobožno spoštujejo in na pomoč kličejo. In zato se veselimo današnjega dneva; hvalimo pa tudi Boga, ki nas je za vredne spoznal razveseliti nas z rojstvom presvete device Marije. Hvala tedaj tebi, sin Božji, hvala večna, ker si sebi njó izbral za mater, ker si jo za vredno spoznal, rojen biti od njé, ter tako zediniti svojo božjo natoro z našo človeško! — Tebe pa, presveta devica, hočemo spoštovati kot mater svojega Zveličarja, na tebe se ozirati, kot na zgodnjo danico, tebe ljubiti kot mater, tebe klicati na pomoč kot svojo pomočnico, k tebi se zatekati v vseh svojih potrebah, s tebo se tolažiti v vsakej otožnosti in nejevolji, dokler nas mine vsa tuga in žalost in se nam odpró svete nebesa. Amen.

Pridiga za XVII. pobinkoštno nedeljo.

„Ljubi gospoda svojega Boga z vsem svojim srcem, z vso svojo dušo, in z vsem svojim umom.“ Mat. 22, 37.

Vvod.

Japanezi so narod, ki stanuje na nekih otokih vélikega ali iztočnega morja: oni so ljudje divji in surovi, vgreznjeni v krivo-verstvo in druge take praznovere. Ali tudi k tim ubogim divjakom so že dospeli sloveči in za Božjo čast vneti oznanovalci vere Jezusove. Pogumni katoliški duhovni, ne boječi se smerti v globočini morskej, ne smerti mučeniške, ktero morajo misijonarji preterpeti med divjimi narodi, potujejo po svetu iz ljubezni do Boga in bližnjega, potujejo v naj daljne kraje svetá, da prižigajo narodom luč sv. evangelija, ter zasejejo med njimi seme besede Božje. Ko so došli k Japanezom, oznanovali jim sv. evangelije in pravili, kaj je vse neskončno dobri Bog storil za nas ljudi, tedaj so divjaki ti, vsi prevzeti od te ljubezni božje, zavpili: „O kako je dober, kako velik in milostljiv Bog, ki ga kristijani imajo.“ In ko so začuli, da obstoji posebna zapoved, ki nam zaukazuje, naj ljubimo

Boga, so se oni močno začudili temu.“ Kako je mogoče, so rekli ne ljubiti Boga, tako dobrega in milostljivega? Čemu tedaj zapoved ta? Ali je potrebno še zapovedovati ljudem, naj ljubijo Boga? Ali ni sreča največa ljubiti Boga, in nesreča največa ne ljubiti ga? In ko so slišali, da je dovolj takih ljudi, ki ne ljubijo Boga tako, kakor bi ga imeli ljubiti, zavpili so nejevoljni in serditi: „O grešni in hudobni narodi!“

Tako so, ljube duše kerščanske, mislili in sodili divjaki, neučeni, surovi ljudje, ljudje, ki takrat še niso poznali pravega Boga. Kaj pa mi? Mi moramo iz vse duše poterjati njihovo ravnanje, ter se sramovati, da je sin Božji zavoljo terdovratnosti naše moral dati to veliko zapoved: „Ljubi Gospoda svojega Boga z vsem srcem, z vso svojo dušo, z vsem svojim umom.“ Mi kristijani, ki že poznamo neskončno ljubezen Božjo, mi, ki smo prejeli toliko dokazov njegove ljubezni in dobrote, mi bi morali ljubiti Boga, če se nam tudi ne zapoveduje. Nam ne bi trebalo s posebno zapovedjo serca vezati in nagibati na ljubezen Božjo, ampak ono bi moralo samo od sebe greti svete ljubezni božje.

In zato v Jezusu zbrani, nočem vam danes govoriti o tej zapovedi, kot zapovedi, ker mislim, da vam je vsakemu globoko zakoreninjena v sercu, in da vas ni treba vneti na to dolžnost. Dopustite mi, da bodem govoril le o tem, da

ni mogoče premišljevati neizmerne ljubezni Božje, pa se ne vneti in greti ljubezni do Boga.

Jaz pravim: Ni mogoče premišljevati neizmerne ljubezni Božje,

1) da se nam serce ne vnema in ne gori ljubezni do Boga; in

2) da se nam serce ne napolni velike sladkosti in radosti.

O ljubezen večna, ljubezen prečista, daj se nam popolnoma spoznati; razlij nam se v serce, da vsplamenimo v ljubezen do tebe, ter okusimo slasti, ki izvirajo iz tebe.

I. del.

Akoravno bi nam Bog nič, čisto nič ne bi storil dobrega, morali bi ga vendar ljubiti z vsem srcem, ljubiti ga zavoljo njega samega, ljubiti ga zato, ker je on sam od sebe največa, vsake ljubezni najbolj vredna dobrota. Toda Bog nam je spričal svojo ljubezen v tolikej meri, da na svetu ni nič dobrega, česar bi nam ne delila darežljiva njegova roka. Ali je tedaj mogoče, da bi se serce ne vnelo in gorelo z ljubeznijo, z gorečo ljubeznijo do Njega?

Pomislimo samo na svoj začetek, kaj smo in odkod smo, odkod naši prvi stariši? Kaj je Boga sklonilo na to, da nas je vstvaril? Sprašujmo, kakor nam drago, nič ne bomo našli drugega, kakor da je to bila sama in gola ljubezen in dobrota Božja.

Poglejte po krasnej zemlji, katero je Bog vstvaril. Ali nam ne naznanuje, kar vidimo tu, njegovo nepresežno ljubezen in dobroto? Pokažite mi na vsem svetu le eno mestico samo, kterege ne polni njegova ljubezen in dobrota. Zemlja, po kterej hodimo; zrak, kterege dihamo; živež, s katerim se živimo; obleko, s katero se oblačimo; vinogradi, kjer grozdje tergamo, livade in travniki, kjer sečemo, polja in njive, kjer žanjemo, gozdi in gore, kjer sekamo, neizštevne živali, solnce in zvezde na obzorju nebeškem, vse, vse nam oznanuje, da je Bog sama in neskončna ljubezen in dobrota, ter da mu je najljubše gledati svoje stvari srečne in zadovoljne. O kako tedaj, če vse to dobro premišljujemo, kako tedaj bi ne goreli ljubezni do Njega?

Ali njemu ni bilo dosti, nas samo vstvariti, ter dobrotljivo skrbeti za naše časne in telesne potrebe; ampak dal nam je tudi dušo, dušo neumerjočo, dušo po svojej podobi vstvarjeno, ter je hotel, da uživamo ž njim večno veselje v svetih nebesih. On nam je postal oče, mi pa otroci njegovi. Pa tudi tedaj, ko smo se izneverili mi nehvaležni ljudje, ko smo grešili in padli v oblast peklenko, tudi tedaj se še ni ohladila neizmerna njegova ljubezen, ampak dal nam je edinorojenega svojega Sina. „V tem pa, — kakor piše sv. Janez, — se je skazala ljubezen Božja do nas, da je Bog svojega edinorojenega Sina poslal na svet, da bi po njem živeli.“ (I. Jan. 4, 9.) O, ali je mogel bolje spričati svojo ljubezen? Sin njegov je prišel na svet kot majhno in nježno dete, tu je v siromaštvu preživel življenje, preterpel mnogo bolečin na duši in na telesu, mnogo zaničevanja in zasmehovanja, ter na zadnje umerl na križu grozovito smert. Čuj to, svet, čujte to, ljudje! Tisti gospod večne slave, pred katerim angelji padajo na kolena svoje, kteremu se kerubimi in serafimi ponižno priklanjajo, tisti vsegamogočni gospod, po katerem je svet vstvarjen, on je zapustil prestolj svoje nebeške slave, oblekel človeško meso, ter prišel k nam ubogim ljudem, da je za nas terpel, nas odrešil in nebesa nam odperl. O neskončna in neizmerna ljubezen! O, ali je mogoče, kedar premišljujemo to preveliko ljubezen, da se nam hipoma ne vname serce ljubezni do Boga? Ah ko bi nam ne vspamenelo, moralo bi terje biti od onih skal, ki so pokale ob smerti njegovej! Neskončno to ljubezen Božjo premišljeva, izdihnil je sv. Filip Neri tako-le: „Ah moj Bog, zakaj mi nisi dal takega serca, ki bi te moglo vredno ljubiti? Zakaj mi je serce za toliko ljubezen premajheno in pretresno?“ In pogosto je rekal to-le: „Človeku, ki Boga ljubi, ne more se dopasti nič družega, kakor sam edini Bog.“

Idimo dalje mili bratje, in povejte mi, s čim smo si zaslužili to, da smo se rodili v pravej cerkvi Jezusovej? Mnogo milijonom ljudi ni došla ta milost in sreča. S čim, prašam vas, s čim smo si to zaslužili, da nam se oznanuje Jezusovo evangelije, da nam se v njem odkrivajo skrivnosti Božje, ter odpira pot k časnej sreči

in k večnemu življenju? Polovica sveta blodi še sedaj v tminah zmote in greha, ter sedi v smertnej senci. S čim smo si to zaslužili, da nam Gospod nebes in zemlje v presvetem zakramentu rešnjega Telesa duše hrani, krepi in siti nas s presvetim telesom in s presveto kervijo? Mnogo tisoč ljudi nima te sreče in milosti. Vsega tega si nismo čisto nič zaslužili, to vse nam usmiljeni Bog daje iz prevelike svoje ljubezni! Ali ni tedaj ljubezenta brezkončna, ali ne zasluhuje ta ljubezen tudi naše ljubezni? Človek, ker Bog tebe tako ljubi, ti ne bi vreden bil, da se imenuješ človek, če te tolika ljubezen Božja ne gane na ljubezen do Boga! „Nema stvar, veli sv. Ambrož, ne pozabi dobrega dela, ki mu ga stori človek; tudi nerazumno živinče ljubi tistega, ki mu stori dobro; in naj okrutnejša zver je hvaležna, ter ljubi svojega dobrotnika: in ti človek, ti kristijan, ti pa ne bi ljubil Boga? Ko bi ti kak človek storil samo stotino teh milosti, ko bi ti na primer slepemu povernil zgubljeni pogled, gotovo ga bi imenoval dobrotnika svojega, ter serčno bi ga ljubil! Ali ti je tedaj mogoče ne ljubiti Boga, ne ljubiti ga z vsem svojim srcem, z vso svojo dušo, z vsem svojim umom, kedar pomisliš, koliko da je večja, da je neizmerna ljubezen njegova?“

Bratje in sestre v Jezusu! ni tedaj mogoče, premišljevati neskončne ljubezni Božje, pa ne vnemati se in goreti ljubezni do Boga. Serce naše bi moralo merzleje biti kakor led, in terje kakor železo, ko se ne bi ugrelo s toliko ljubeznijo, ter ne bi se omečilo. Ali takega serca nima nihče med vami tu pričujočimi. In zato je le treba, da pogosto premišljujemo ljubezen Božjo, da se pogostoma spominjamo, kaj je vse Bog storil nam in za nas, pa se nam hoče za stanovitno užgati serce od ljubezni Božje; gotovo ga bodemo začeli ljubiti z vsem svojim srcem, z vso svojo dušo, in z vsem svojim umom; ljubili ga bodemo čez vse tako, da bodemo njega cenili bolj, kakor kaj drugega, kar nam je milo in drago na svetu. Tako je ljubila Boga sv. Frančiška Fremiot. Ona je vsako jutro ponavljala oblubo svojo nič ne ljubiti bolje, kakor Boga, ter njemu samemu posvetiti vse svoje misli, vse svoje želje, besede in djanja. Živela je le samemu Bogu in za Boga. V listu, ki ga je pisala sv. Frančišku Saleskemu, piše tako-le: „Svet, ves svet bi pomerl iz ljubezni do Boga, ko bi vedel za tisto sladkost, katero okušajo duše, ki ljubijo Boga.“

Naj vsplameni tedaj, bratje mili, tudi naše serce s tako ljubeznijo do Boga! Tudi mi ljubimo Boga nad vse! Naj nas, kot sv. Pavla, nič ne loči od ljubezni Božje, naj ne loči nas niti smert, niti življenje, niti angelji, niti stvari sedanje, niti prihodnje, niti sila, niti višina, niti globočina, niti kaka stvar, nič naj nas — čisto nič ne loči od Boga in ljubezni njegove! In tedaj blagor nam, kajti ljubezen ta nam bode nevsahljiv vir najslajih in najugod-

niših radosti, veselja in sladkosti, kar hočemo z Božjo pomočjo pre-mišljevati v drugem delu.

II. del.

Ni moč, dragi moji, premišljevati nedosežne ljubezni Božje, da bi se človeku ne napolnilo srce neizrekljive radosti, in presladkega veselja? O kako je sladka in kako prijetna ta misel, da nas Bog ljubi! Kolika nam je sladkost, kolika tolažba in radost, kedar se spominjamo ljubezni Božje! Nam dobro dene, bratje mili, ljubezen dobrih in poštenih ljudi; to nas jako veseli, kedar vidimo, da nas drugi radi imajo, in da nam dobro želé. Ljubezni Božje pa ne bi se veselili, ne veselili še veliko bolj? Ali je mogoče, da nas to ne obveseli mnogo bolj, kedar pomislimo, da nas ljubi sam Bog? Z največo radostjo se mora polniti naše srce, kedar pomislimo, da nam je stvarnik in gospodar vsega sveta neskončno dober in neskončno usmiljen oče. Dopada se nam ljubezen človeška in visoko jo cenimo; pa kako je nestanovitna in neobstojna ljubezen ta! Tisti, ki nas ljubijo danes, morda nas bodo jutri merzeli; in tisti, ki nam prisegajo ljubezen do groba, zabijo skoraj svoje lepe sladke besede. Če iščemo pri njih djanske, resnične ljubezni, če iščemo pomoči pri njih, ah zastonj se oziram po tej obljubljeni ljubezni, zastonj iščemo pomoči. Ljubezen človeška tedaj je kot dim, ki se vzdigne, pa zgubi v zraku. Ljubezen človeška je kot drevo, ki sicer krasno cveti, pa ne obrodi sadu. Drugača, vsa drugača je ljubezen Božja. Bog ljubi, in sicer neprenehoma ljubi; Bog ljubi, kot noben prijatelj, noben oče, kot ne ljubi nobena mati. „Ali more žena — veli sam Bog na usta Izaija preroka — ali more žena pozabiti svojega deteta, da bi se ne usmilila sinu svojega telesa? In ko bi ga ona pozabila, vendar jaz ne bom pozabil tebe!“ (Izai. 49, 15.) O sladke besede, o presladko obetanje! Iz teh besed teče sladkost in radost vsakemu, ki jih nekoliko premišluje. Ni mogoče, bratje mili, da nam srce ne zaigrá v persih od veselja, kedar premišlujemo neskončno ljubezen Božjo. Misel ta naj nas tolaži v vseh zgodah življenja, tolaži nas, kedar nam bode dobro, in kedar nam bode hudo!

Steza našega življenja je posuta s cvetjem sreče in radosti, godi se nam dobro na svetu. Vse to nam pošilja Oče nebeški, vse to je dar nebeškega Očeta, od kterega dohaja vse dobro in vsak popolnoma dar. Vsak dar, ki ga prejmemo iz roke, katero ljubimo, nam je mnogo ljubši in dražji. Ali je tedaj mogoče, da nam se dvakratno ne razveseljuje srce, kedar pomislimo, da vse ono dobro, vse naše sreče in radosti, ktere dosegamo na stezi življenja, dohajajo od preljubeznjive roke Božje? Sini Adamovi, kedarkoli bode te vživali kake sreče, kake radosti in sladkosti, k nebu vzdignite svoje oči, pa se hočete dvakratno obradovati in razveseljevati, saj

veste, da je vse to dar neskončno dobrega Očeta, ki kraljuje nad zvezdami!

Če vas pa zadene kako hudo, kaka nesreča, če bodete žalovali in ječali pod bremenom černih nadlog in težav, ne pozabite tudi takrat, da je „Bog — Bog ljubezni.“ On je vsem stvarjem neskončno dober oče; on preživlja tudi tice pod nebom, čeravno ne sejejo in ne žanjejo; on sliši tudi krokajoče krokarje in njihove mladiče, on oblači tudi travo in poljsko cvetje s krasno obleko, brez njegove volje nam niti las ne pade z glave! On, — neskončno dobri Oče nebeški, ljubi nas tudi takrat, kedar nas tepe in kaznuje, kajti tudi takrat ima dober namen. Tolažite se s tim, kedar se vam terda in huda godi. Morda imá kdo med vami nositi težko palico siromaštva in ubožtva; pomislite, da je Bog ljubezen, in da nikogarju ne naklada težega bremena, kakor ga more nositi; to pomislite, pa se vam bode razvedrilo čelo, in razveselilo razžalosteno serce! Morda koga med vami mori težka bolezen, ter mora terpeti hude bolečine. Pa pomisli naj on in vi vsi, kedar se vležete na boljno postelj, da je Bog ljubezen, in da Bog nikogarju ne naklada večje teže, kakor jo more terpeti; pomislite to, pa se vam bode razvedrilo čelo in razveselilo razžalosteno serce! Pa tudi takrat, kedar ne najdete ljubezni pri ljudeh, kedar vas zapusti svet, kedar vas bode svet preziral, kedar za vas ne bode maral, kedar vas bode žalil, černil, tudi takrat pomislite, da je Bog — Bog ljubezni, da vas ljubi On, in ljubiti ne neha; pa se vam bode gotovo razvedrilo čelo, in razveselilo razžalosteno serce! Če vas tudi vse zapusti, če tudi vse zgubite, samo da le ne zgubite Boga iz serca, blagor tedaj vam; njegova ljubezen vam bode odškodovanje za ljubezen človeško, ona vam bode vse nadomestila. Po tem takem se bote tudi v največej žalosti radovali v Gospodu, in grenki kelih vam ne bode grenek, ampak sladek. Premnogi so to že izkusili. Sv. Frančišek Ksaverjan je ves vesel bil svojih nadlog in težav. Zato je navadno rekal: „Kdor je skusil enkrat, kako sladko je terpeti kaj za Jezusa, raje bi videl, da ne živi, kakor živi brez nadlog in zopernosti.“ Tudi svetej Rozi Limanski so bolečine narejale toliko veselja in sladkosti, da je večkrat molila: „Gospod, pomnoži moje bolečine, pa pomnoži mi ob enem tudi v sercu ljubezen do Tebe.“ O tem se je prepričal tudi sv. Janez Frančišek Regis. Kedar so ga preganjali, navadno je rekal: „O Bog, da bi še več terpel za tvoje sveto imé.“ Kedar ga je moril glad, žeja, mraz, tudi tega se je veselil. „Spoznavam — rekel je nekokrat svojim tovarišem, da bi mi življenje bilo pretežko breme, ko ne bi imel kaj terpeti; to mi je največa radost na svetu, ker moram terpeti.“ Glejte bratje mili, tako so tim izvoljenim Božjim prijetue in sladke bile vse terpljenja in bolečine, nadloge in težave, kedar so premišljevali neizmerno ljubezen Božjo. O ljubezen Božja, kolika milota in sladkoba nam izvira iz tebe! Kedar mislimo na tebe, mora nam serce v persih zaigrati od veselja.

Pa tudi strah pred tim, kar nas čaka prihodnje dni, ne more nas vznemirovati preveč, če mislimo na neskončno ljubezen Božjo do nas ljudi. On, sama ljubezen, ki je vse dosedaj skerbel za nas, ki je vse do sedaj bdel nad nami, ter nas varoval, gotovo nas ne boče zapustil tudi od sedaj. Brez strahu in prevelike skerbi tedaj glejmo v prihodnje dni!

O neskončna ljubezen Božja, kličem zopet, kolika sladkost, tolažba in radost nam izvira iz tebe! Kolika milota in veselje je za nas, kedar mislimo na tebe! O ljudje, ljudje, ali znate ceniti toliko milost, s katero vas Bog toliko ljubi? Kakor je nekdanj kraljevi prerok sinove Izraelske vnel nad veselje, tako vam kličem tudi jaz, nevredni služabnik Božji: „Pridite, radujmo se v Gospodu; ukajmo Bogu, svojemu zveličarju! Ukajte Bogu vse dežele; pojte, ter se radujte, in prepevajte!“ (Psalm. 94, 1. 97, 4.)

Sklep.

Radujmo se in prepevajmo, veselimo se, bratje, ker imamo tako dobrega in milostljivega Boga! In ker on ljubi nas, ljubimo tudi mi njega nad vse! No s čim pa naj mu spričajmo svojo ljubezen? Skerbno spolnujmo njegove svete zapovedi, skerbimo za to, da se njegova čest in slava dan na dan vse boljše in boljše širi po svetu ter bodimo mu dobri in ubogljivi otroci! Mi vsi smo njegovi otroci; in zato se ljubimo tudi med seboj z ljubeznijo iskreno, bratinsko, kerščansko. Kajti „kdor ne ljubi bližnjega, kako bi mogel ljubiti Boga?“ prša sv. Janez, ljubljenec Gospodov. Ljubimo tedaj kakor je tudi prav, Boga nad vse, bližnjega pa kot sami sebe! Pa nam bode prijetno in dobro; prijetno in dobro tu na zemlji, še mnogo lepše in boljše pa tam gori, pri Njem, v nebesih. Amen.

Pridiga na praznik svetega imena device Marije.

„In devici je bilo imé Marija.“
Luk. 1, 27.

Vvod.

Slavno je bilo imé Aleksandra, kralja macedonskega; slulo je po vsem svetu, in niso ga imenovali drugače, kakor Aleksander silni. Slavno je bilo tudi imé Semirame, kraljice asirske, in slavno tudi imé kraljice Kleopatre. Nje je svet slavil, ter povsodi razglaševal njih slavo. Ali davno že ni več onega, kar so bili storili ti slavni

ljudje, nihče ne govori več o njih, o njih se more samo še brati v knjigah starinskih. Vsa njih slava se je razperšila kot dim po zraku.

Danes pa slavimo imé, ki se slavi že več kot osemnajst stoletij; imé katero se bode slavilo do konca sveta. In čegavo je to imé? Morda tudi kake kneginje ali kraljice? Morda imé kakega junaka ali mogočnega? Ne, bratje moji, ampak to je imé device, o kateri piše na kratko današnje sveto evangelije: „In devici je bilo imé Marija.“ Imé to je slavnejše, kakor so vse imena vseh kraljev in vladarjev tega sveta. To je imé sicer siromašne izraelske device, ali to slavno imé se slavi po vseh krajih sveta; na tisoče in tisoče pobožnih ljudi pri vseh narodih prepeva slavo temu imenu, ter ga za imenom Jezusovim vred spoštuje z največo čestjo.

Na čest temu imenu je sveta mati cerkev ustanovila poseben praznik; in da pokaže, kako spoštuje to preslavno imé, in koliko upanje stavi v to imé, deli današnji dan popolne odpustke vsem tistim, ki se bodo danes ali v osmini tega praznika pobožno spovedali in obhajali, ter prosili Boga, naj pomaga v potrebah vesoljnega kerščanstva. Imamo še drugih praznikov posvečenih na čest presvetej devici Mariji, ali samo na današnji praznik Marijin deli sveta mati cerkev iz blagajnice Jezusove ono milost, s katero se po odpuščenju grehov odpuščajo tudi tiste časne kazni, katere bi morali preterpeti v tem življenju ali pa po smerti v vicah. In s tem spričuje očividno sveta mati cerkev, koliko da spoštuje imé presvete Marije, in koliko da va-nj zaupa.

Zakaj pa sveta mati cerkev toliko spoštuje imé presvete device Marije, in zakaj zraven praznika presladkega imena Jezusovega obhaja tudi praznik imena Marijnega, tega, bojim se, vsak izmed vas ne vé prav. Za tega delj hočem danes govoriti o tem:

Čemu je cerkev na čest imenu Marijnemu ustanovila poseben praznik.

Odgovarjam: Cerkev je na čest imenu Marijnemu ustanovila poseben praznik zato,

- 1) ker je imé Marije vsake česti vredno,
- 2) ker je imé Marije polno upanja in sladke tolažbe.

„Ni je reči, rekel je nekaj sveti Bernard, kedar mu je bilo govoriti o devici Mariji, ni je reči, ki bi me tako veselila, in tudi ni je reči, ki bi se je bolje plašil, kakor kedar moram govoriti o slavi device Marije.“ Njega je veselilo govoriti o njej. Ker se je pa bal, da ne bode mogel govoriti o njej tako dostojno, kakor zasluži, toraj se je vsakokrat s strahom lotil tega dela. In kaj naj bi rekel jaz, ki nisem Bernard? Ali ni res se mi treba bati, kedar moram govoriti o presvetej devici Mariji, o kateri bi morali govoriti samo jeziki taki, kakoršnega je imel medenosladki sveti Bernard in sveti Janez zlatoustnik? Gospod Bog pa podpira slabe;

za tega delj se zanašam na njegovo pomoč, in vam hočem govoriti na čest o njegovej izvoljenej materi — Mariji!

I. del.

Sveta mati cerkev je ustanovila poseben praznik na čest imenu Marije zato, ker je to imé vredno vsake česti in hvale. Povejte mi sami, čegavo je to imé? Ali ni to imé device, imé matere med vsemi najsvetejše, kar jih je kedaj obsejevalo rumeno solnce?

1. Da je Marija bila devica najsvetejša, devica obdarovana z vsemi darovi in milostmi Božjimi, poterdil je sam poslanec nebeški, angelj božji. Imenoval jo je „milosti polno“, in „blagoslovljeno med ženami“. Vzlasti pa je čisto in deviško živela Marija in v tej čednosti presegala vse Evine hčere. Svitle čiste zvezde na obzoru nebeškem niso slehernega madeža tako čiste, kakor je čista ta sveta hči Joahimova. Ona se je bala celo vsake besedice, ktera bi količkaj mogla žaliti in omadeževati njeno čistost. Le poglejmo jo, kako se je obnašala, ko je prišel k njej poslanec nebeški! Obsijan z nebeško svitlobo, — tako da je hitro mogla spoznati angelja, — pozdravi jo v imenu Božjem, rekoč: „Blagoslovljena si med ženami!“ In ko je slišala prečista devica, da je angelj imenoval jo ženo, vstrašila in vznemirila se je v sercu, in premišljuje, kakošen pozdrav bi mogel ta biti? In sveti oče Bernard meni: „Ona se je vznemirila zato, ker je slišala imenovati se blagoslovljeno med ženami, ki si je vedno želela biti blagoslovljena med devicami.“ In nek drug sveti oče veli, da bi bila raje videla ne biti mati Božja, kot postati mati tako, da zgubi svoje devišvo. In zato je angelj koj začel tolažiti jo s tem, da bode devica ostala, pa tudi mati postala. To jej je razveselilo serce, in se je koj izročila volji Božjej rekoč: „Glej dekla sem Gospodova, zgôdi se mi po tvojej besedi!“

Semkaj, semkaj, device kerščanske, in učite se od Marije, varovati si čistost! Povejte nam ve vse, ki niste do sedaj z nobenim nagnjusnim djanjem omadeževale svojega devišva, povejte nam, ali ste tudi vselej pazile in skerbele, da bi bile tako čiste tudi v svojih mislih in željah? Ali se vam v sercu še nikdar ni zbudila kaka takošna želja, zavoljo ktere bi pred obrazom device Marije moralo zarudeti vaše lice? Marijo je prestrašila in vznemirila tudi sveta beseda čistega in svetega duha nebeškega. Marsiktera izmed vas pa se ne plaši morda ne nesramnih in brezbožnih besed gerdih in ostudnih zapeljivcev! V tla poobesite oči pred čistim obličjem Marijnim, in spoznajte s potertim sercem, kako slabo čujete same nad seboj, in kako vas more lahko premamiti vsak prilizovalec, ki vam daje sladke besede in dela zlate obljuje! In ravno to pravim tudi vam, mladeniči! Ah kako pogostokrat morda grešite z mislijo, z željo in z besedami proti čistosti! O posnemajte

izgled presvete device Marije, da tako — tudi ne z mislijo ali željo ne omadežujete svoje čistosti!

2. Ko je Marija spočela, kakor jej je bil naznanil angelj, postala je mati, in sicer mati najsvetejša. Kajti koga je rodila? Ko bi bila rodila kakega kralja ali vladarja, to bi jej bilo gotovo na veliko čest. Ali ona je rodila gospodarja vsega sveta; pa ne samo gospodarja, ampak tudi stvarnika in zveličarja sveta. Ona je rodila presvetega, ki vekomaj kraljuje v hiši Jakobovej, čegar kraljevanju ne bode konca; ona je rodila presvetega Sina Božjega, in za tega delj je postala mati presveta. Slavno imé si je zadobila mati makabejskih sinov, slavno imé si je zadobila mati Jezusova, mati tistega, ki je svet odrešil. Marija pa zasluuje vsako čest in hvalo ne samo zato, ker je rodila Sina Božjega, ampak tudi zato, ker je ves čas živela kot najsvetejša mati. Ali hočete, da vam govorim o tem, kako terdno je v Boga zaupala, kako je bila v voljo božjo udana, kako je bila poterpežljiva in kako ponižna? Ali želite slišati, kako marljivo je skerbela za Božje dete, kako ga je ljubila, ali koliko žalosti preterpela zavoljo njega? Toda danes o tem nič; samo to rečem, kar je bil zapisal sveti Anzelm o njej materinskej ljubezni: „Ljubezen te matere preseza ljubezen vseh mater!“ Marija, kakor je bila čest in krona vseh devic, bila je tudi čest in krona vseh mater, kar jih je kedaj bilo, kar jih je sedaj, in kar jih bode še kedaj na svetu. Ali ni tedaj mati najsvetejša? In ker je najsvetejša, ali ni vsake česti in spoštovanja najvrednejša? Ali ni zaslužila od nas, da čestimo in spoštujemo njeno imé?

In sedaj se obračam k vam, matere kerščanske, s temi besedami: Glejte ogledalo, v katerem se morete ogledovati, glejte izgled, po katerem se morete ravnati. Kakor dekletom, tako sveti tudi vam Marija s svojim prekrasnim izgledom. O ko bi tudi vé tako skerbno čule nad svojimi otroci, kakor je čula Marija nad svojim detetom! Ko bi tudi vé, kakor Marija, gledale na to, da vam rastejo otroci v modrosti in v milosti! Pa bi si tako zadobile slavno imé, in zaslužile si čest in spoštovanje pri Bogu in pri ljudeh. Preslavno imé si je zadobila Marija, in zato se danes spoštuje in slavi po vesoljnem svetu. To imé je pa tudi polno upanja in sladke tolažbe, o tem pa v drugem delu.

II. del.

Sveta cerkev je imenu Marijnemu poseben praznik postavila, ker je to imé polno upanja in sladke tolažbe. Preslavno imé „Marija“ pomenja v našem jeziku „grenko morje“, „morsko zvezdo“ in naposled „gospó“. Poglejmo sedaj, kakošno upanje, kakošna tolažba nam izvira iz teh treh imen.

1. Imé „Marija“ pomenja najprej morje. Morje pa se imenuje velika voda, v katero se staka veliko vode. Ravno tako je

v Mariji zbranih veliko milost in darov Božjih. Kar je modri Sirah rekel o modrosti, ravno to more reči Marija sama o sebi: „Pri meni je vsa milost življenja in resnice, pri meni je vse upanje življenja in čednosti.“ (Sir. 24, 25.) No, imé Marija pomenja morje grenko. Oh, grenko, grenko je bilo to morje, ko je na križu visel, terpel in umiral Sin, in meč žalosti prebodil njeno dušo! Pod križem stojé je pač mogla Marija reči o sebi, kar je bila rekla o sebi raztožena Noemi, udovala Elimelekova, kedar so jej pomerli ljubljene sinovi: „Ne imenujte me več Noeme, to je krasne, ampak imenujte me Maro, t. j. grenko, ker me je Vsegamogočni napolnil s silno grenkostjo.“ (Rut. 1, 20.)

Postoj tu, duša kerščanska, in se daj potolažiti Mariji, materi zveličarjevi! Ona presveta devica in mati je preterpela več, kakor ti; ona je bila morje grenkih solz; njej se je spolnilo, kar je bil prerokoval jej bogaboječí Simeon v tempeljno jeruzalemskem, da bode meč žalosti prebodil njeno dušo. Zamolčati hočem to, kar je preterpela, ko je s svojim detetom morala bežati v Egipt. Nič nočem reči o žalostih, s katerimi se je napolnilo njeno materino serce, ko je izvedla, da Herod streže po življenju njenemu detetu. Nič o britkosti in žalosti, ko je njen dvanajstletni deček ostal v tempeljni. Nič o njenej žalosti, ko so zviti in nevošljivi farizeji njenega presvetega sina preganjali na vso moč, imenovaje ga pijanca, puntarja, bogokletca in zaveznika hudičevega. Ali stopite z menó matere kerščanske na goro Kalvarijo, in pogledjte, ktera med vami je toliko preterpela! Njej se je grenko morje razlilo po sercu, ko je gledala, kaj se je godilo tam. Meni zmanjkuje besed, in zato pravim samo to, kar je bil napisal sveti oče Bernard: „Rane umirajočega Kristusa so bile rane matere plakajoče.“ Na to grenko morje tedaj obračajte svoje oči vsi vi, katerim kaka žalost serce ogrenja. K Mariji se zatekajte vi otožni in žalostni, pri njej si poiščite tolažbe. „Ona je, tako piše sv. Bonaventura, upanje spokornikom in tolažnica žalostnim.“ Ona vas bode, žalostni bratje, potolažila v otožnosti; kajti ona vé iz svoje skušnje, kaj je žalost.

2) To imé pomenja tudi „zvezdo morsko“. Že davnaj prej je bilo prerokovano o Mariji, da se bode imenovala zvezda; kajti v četrteji knjigi Mozesovej berem: „In prisijala bo zvezda iz Jakoba.“ Po besedi svetega Bernarda se Marija imenuje zvezda za to, ker je tako, da ni zgubila svoje deviške čistosti, porodila sina, kakor tudi zvezda ne zgubi nič s tem, ko pušča iz sebe žarke in svitlobo. In po besedi svetega Bonaventura se zato imenuje morska zvezda, ker nas, ki brodarimo po morju tega sveta, ali v ladiji nedolžnosti ali v ladiji pokore vodi k bregovom nebeške domovine. Sije namreč na obzorju nebeškem ena zvezda, ki se imenuje morska zvezda, po ktorej se ravnajo brodarji na morju, kedar ne vejo, kje so in kam bi se podali. Zvezda ta stojí vedno na enem in tistem mestu, in se razlikuje od drugih zvezd s tim, da posebno svitlobo sije. Kakor

tedaj gledajo brodarji na zvezdo morsko, ravno tako tudi boga-boječe duše, ki se vozijo po razvihranem morju tega življenja, morajo gledati na Marijo, da srečno pribodarijo v zavetje nebeške domovine. O Marija, krasna zvezda morska, sveti nam, da po pravej stezi dospemo v sveti raj! Bodi nam zvezda spremljevalka po morju tega življenja, kedar nas napade kaka skušnjava, kedar nas meso, svet ali hudič mamijo v greh; sveti nam takrat, da ne pademo. Kedar zaidemo v nevarnost, da bi nas premagala ošabnost, kedar nam se izbudí v sercu hrepenenje po praznej hvali tega sveta; sveti nam ti, krasna zvezda, da ne zaidemo s pota ponižnosti. Kedar se nam hoče zaterditi serce z jezo in meržnjo do bližnjega, kedar svojega brata po Bogu začnemo gledati s pisanim očesom: sveti nam ti, zvezda krasna, da se ne iznejeverimo ljubezni. Kedar nas tišči breme storjenih grehov, kedar nam vest očita naše hudobije in nas plaši strah pred sodbo Božjo: sveti nam ti, zvezda krasna, da ne obupamo o usmiljenju Božjem. Kedar nam žuga kaka nevarnost, ter ne vemo, kje naj si iščemo sveta, pomoči in brambe: sveti nam ti, zvezda krasna, in nas peli iz mraka in teme. Naposled, kedar ležimo na smertnej postelji in nam ugaša luč tega življenja: sveti nam, sveti nam ti zvezda rajska in nam ugaša luč tega večnost. Že večkrat omenjeni oče Bernard piše: „Ako hodimo za to zvezdo, ne bodemo zašli; ako na pomoč kličemo njó, ne bodemo zgubili upanja; ako nas derži ona, ne bodemo padli; ako nas spremljuje ona, ne bodemo opešali, in prepričali se bodemo, da je prav bilo rečeno: In devici je bilo imé Marija.“

3. Pa še nekaj pomenja imé Marija; pomenja ono, kar „gospa“. Za tega delj piše sveti Janez Damaščenski: „Resnično je postala mati vsem stvarem, ker je postala mati stvarnikova.“ Marija je gospa in kraljica angeljev in ljudi, gospa in kraljica patrijarhov, prerokov, apostelnov, mučencev, spoznovalcev, gospa in kraljica vseh svetnikov. Tudi sveta mati cerkev jo imenuje gospo, kedar moli: „Od vsake nevarnosti reši nas vselej, o slavna in blagoslovljena devica Marija, naša gospá!“ Da preljubi, Marija je naša gospa, in sicer gospa ljubeznjiva in mogočna. Kakor dobra gospodinja skerbi za svojo družino, ter hoče, da bi bilo ugodno in dobro vsakemu v njenej hiši: ravno tako skerbí za nas nebeška naša gospa, ter nas varuje s svojo roko. Njeno varstvo pa je mogočno, ker je mogočen njen sin, preljubi sin, ktereга ona prosi za nas. In zato vam kličem: Zatekajmo se k njej, svojej milostljivej gospej! Varuj nas tedaj devica Marija, ti gospa naša, posrednica naša, zagovornica naša; pomiri nas s svojim sinom, priporoči nas svojemu sinu, daruj nas svojemu sinu!

Sklep.

Sedaj pa sodite sami, preljubi prijatelji, ali ni to imé, namreč imé „Marija“, vsake česti in spoštovanja najvrednejše; ali ni polno vsakega upanja, in sladke tolažbe? Ali ni prav naredila sveta mati cerkev, da je na čest temu presvetemu imenu ustanovila poseben praznik? O spoštujmo tedaj to prečestito imé, katero, kakor piše sveti Bonaventura, je slavno in prečudno! Spoštujmo ga pa tudi zato, ker je sladko in milo, ter polno milosti in tolažbe! Naj bi nas podpirala in tolažila moč in sladkost tega presladkega imena v vseh prijetnostih in neprijetnostih tega življenja! Naj bi nam svetila luč tega imena po potu našega pozemeljskega življenja, da srečno dospemo v domovino nebeško, in prejmemo krono slave od Tistega, ki nam ga je porodila Marija, ki z Očetom in svetim Duhom živi in kraljuje Bog na vekomaj. Amen.

Pridiga za XVIII. pobinkoštno nedeljo.

„Zaupaj sin, tvoji grehi so ti odpušteni.“
Mat. 9, 3.

V v o d.

Kolika ljubezen, kolika dobrota! Le samo eno milost si je hotel sprositi, pa glej, prejel je dve. Na telesu samo je želel ozdraveti bolnik v današnjem sv. evangeliju, pa Jezus mu ni povernil samo zdravja na telesu, ampak dal mu tudi zdravje na duši, odpustil mu je tudi grehe, rekoč: „Zaupaj sin, tvoji grehi so ti odpušteni.“ Zdravje telesno je velik dar Božji; ali zdravje dušno, se ne da preceniti! Res je, veliko ljubezen je skazal Jezus temu mertvoudnemu, da mu je povernil prejšnje zdravje; ali mnogo večo milost še mu je storil s tim, da mu je odpustil grehe. Grozna je nesreča grešnikova! Grešnik nima nikjer ne miru ne pokoja. Vse, kar pogleda, vse mu očita, da je zgubil ljubezen in milost Božjo. V sercu mu gori živ pekel, ki ga že v tem življenju straši in muči z vsemi grozami in strahotami nesrečne večnosti. Vest ga grize, peče in mori. Grešnik, kot bratomorec Kajn, nikjer nima oddiha, nikjer miru ne pokoja. In kako strašen bi bil stan grešnikov še le tedaj, ko bi ne imel nobenega upanja, da se more spet pomiriti z Bogom. Kako strahovitno in grozovitno, ko bi se storjeni grehi ne odpuščali nikjer! Ali hvala tebi, neskončno usmiljeni Bog, hvala ti serčna, ker nočeš pogube naše, nočeš naše večne smerti; hvala

tebi, ker si pripravljen, odpustiti nam grehe, in podeliti nam milost svojo, če se k tebi obrnemo s skesanim srcem! Kakor je bolnik v današnjem sv. evangeliju zaslišal iz Jezusovih ust: „Zaupaj sin, tvoji grehi so ti odpuščeni,“ tako moremo tudi mi še sedaj ravno te vesele besede slišati pri spovedi iz ust po Jezusu Kristusu postavljenih delilcih sv. zakramentov Božjih. Kaj je spoved, to veste vsi, bratje in sestre mile v Bogu! Dobro veste, da je spoved skesana obtožba storjenih grehov, s katero toži grešnik samega sebe spovedniku za to postavljenemu, da ga on v imenu Božjem njih odveže. Ker vam je tedaj znano, kaj je sveta spoved, hočem vam danes govoriti o tem, kako potrebna nam je spoved. Prepričali se bodete iz današnjega mojega govora, da

nam je potreba, spovedniku spovedati se svojih grehov:

- 1) ako nočemo v svojih grehih umreti, in
- 2) ako nočemo v sramoto priti pred vsem svetom.

Grešniki smo vsi, in če pravimo, da smo brez greha, slepimo in goljufujemo sami sebe, in resnice ni v nas. Joj nam, da ni usmiljenja Božjega; joj nam in prejoj, če bomo zametovali usmiljenje to! In zato, bratje mili, odprite serca današnjemu mojemu govoru.

I. del.

Premili Gospod in Zveličar naš je za odpuščanje izvirnega greha ustanovil sveti kerst; ustanovil je tudi zakrament svete pokore, v katerem se nam odpuščajo vsi po kerstu storjeni grehi. Po slavnem ustajenju je prišel Jezus k svojim apostelnom skoz zaperte vrata in jim je rekel: „Kakor je mene Oče poslal, tako pošiljam tudi jaz vas.“ Potem je dihnil v nje in dodal: „Prejmite sv. Duha, katerim bote grehe odpustili, temu bodo odpuščeni, in katerim jih bote zadržali, tem bodo zadržani.“ S temi besedami je dal Zveličar naš svojim apostelnom moč in oblast, odpuščati grehe. No, preljubi bratje v Jezusu, Zveličar naš pa ni rekel samo: „Kterim bote grehe odpustili, odpuščeni so, ampak je še dodal: Kterim jih bodete zadržali, zadržani bodo.“ Hotel je tedaj edinorojeni sin Božji, da se samo resnično skesanim odpusté grehi. In zato so morali aposteljni njegovi razločevati grešnike, in razsojevati, ali je ta ali uni vreden odpuščanja, ali ne.

Ali bi bili pa mogli to delati in spolnovati aposteljni, ako bi sami grešniki ne odkrivali svojega serca, in sami se ne spovedovali svojih grehov? Gotovo tega ne bi bili mogli. Oni ne bi bili mogli soditi, kdo je vreden odveze, in kdo ne. Kajti kaj je človeku v sercu, ali se za gotovo kesá za grehe, ali je odveze vreden, tega ne more vedeti nihče, tega niso mogli vedeti tudi aposteljni ne, to

more vedeti samo tisti vsevedoči Gospod, ki vidi človeku v skrivne serčne kote. In zato so morali skesani grešniki namestnikom božjim povedati svoje grehe, da jih od njih odvežejo. Tako je bilo s početka, bratje mili, tako je bilo za časa aposteljnov. Kakor je bilo nekdanj, tako je tudi sedaj. Ali je morda samim aposteljnomo rekel Jezus: „Kterim bote odpustili grehe, tim so odpuščeni?“ Ali je rekel aposteljnomo samim: „Kterim jih bote zaderžali, zaderžani bodo?“ Ali ne pošilja ravno ta nebeški Gospod tudi sedaj svoje služabnike po svetu s tim pooblaščenjem, da v njegovem imenu odpuščajo ali zaderžujejo grehe? Mili bratje, te Jezusove besede imajo še tudi sedaj svojo vrednost in veljavo, in imeti jo hočejo, dokler bode stal svet. Mi duhovni v katoliškeji cerkvi smo tisti božji namestniki, po kterih vam je sin Božji pripravljen odpustiti grehe. Tudi duhoven, kolikor greši kot slab človek, mora si od drugzega duhovna sprostiti odpuščanje grehov. Tedaj morate tudi vi nam duhovnom spovedati se svojih grehov, nam morate odpirati serce, odkrivati svojo dušo, ako nočete, da umerjete v svojih grehah. Pravim: ako nočete, da umerjete v svojih grehah; rekel je sam Jezus, Gospod naš: „Ako se ne bote spokorili, vsi bodete poginili.“ (Luk. 13, 13.) Ali mislite morda, da je dovolj kesati se za grehe, ter jih nič več delati? To še ni dosti! Spoved je poglavitna in bistvena stran zakramenta sv. pokore; brez spovedi ni odpuščanja grehov. Bog hoče tako; in kdo mu more in smé predpisovati drugače kako? Bog je pripravljen toliko milost, kolikor je je treba za odpuščenje grehov, deliti samo tistim, ki pribežé k njegovim namestnikom, ktere je on izvolil in za to pooblaščil. In zato pravi sveti oče Bazilij: „Grehu se imajo vsakako neogibno odkriti tistim, kterim je Bog zaupal, da delijo njegove svete zakramente.“

Tu morebiti kdo pravi sam sebi: „Sam Bog more odpustiti grehe; jaz bi se drage volje ponižal pred Bogom, ne ponižam se pa pred človekom, ki je meni enak!“ Kratkovidnež! res je sicer, da le sam Bog more odpustiti grehe, ali moreš pa mu zabraniti, da jih ne odpušča po svojih namestnikih? Saj tudi pozemeljski vladar svojo kraljevsko pravico izročá posebnim svojim podložnikom, da v njegovem imenu delé milosti? In nebeški gospodar ne bi mogel tega, kar more pozemeljski vladar? Kar more Bog z lastno svojo močjo, ravno to morejo mesto njega tudi po njem postavljeni ljudje. Prej bota prešla nebo in zemlja, kakor te-le besede Jezusove: „Karkoli bote zavezali na zemlji, bode zavezano tudi v nebesih, in karkoli bote razvezali na zemlji, razvezano bo tudi v nebesih.“ (Mat. 18, 18.) Če si pripravljen ponižati se pred Bogom, to ti ni nobena zasluga; kajti to si že tako dolžen! Ali kedar se ponižáš pred človekom, ki je tebi sicer enak pa od Boga pooblaščen, to ti se zarajta v lepo zaslugo, to je dokaz, da si premagal prevzetnost in napuh, ki je, kakor pravi modri Sirah: „Korenina in začetek vsega greha.“ (Sir. 10, 15.) — Ali se morebiti spovednice ogiblješ zato,

ker se nočeš ogibati greha? Ah nesrečni nesrečnik, ali nisi pomilovanja vreden? Ti si smertno ranil dušo; in sedaj hočeš, da ti v ranah svojih pogine za vselej? — Ali se morebiti bojiš ali sramuješ obtožiti se storjenih grehov? Povej, česa se bojiš? Morda tega, da te ne izdá spovednik? Kar je o sebi rekel sv. Avguštín, ravno to more o sebi reči tudi vsak katoliški duhovnik: „Kar vén iz svete spovedi, za to ravno tako nič ne vem, kakor za to, česar še ne vém.“ (Tom. 6. Opp. Appen 336. form. 10.) „Kolika je to pokvarjenost in slepota, — kliče tu sv. Bernard — če se ne sramujemo vmazati se, pa se sramujemo oprati se!“ (Serm. 104. de divers.) Pomisli brat mili, da ni angelj tisti, kteremu se imaš spovedati, ampak je človek, kot si ti; človek, kteremu je dobro znana lastna slabost in kerhkota. Sv. Pavel apostelj in sv. Avguštín sta vsemu svetu odkrila svoje grehe; ti pa se sramuješ na samem se obtožiti spovedniku? Stopi sem, bratec mili in prijatelj, pa se otresi te nepotrebne sramote! Tu te čaka serce dobro, ki se te hoče usmiliti in žalovati s tebo, ki hoče s tebo jokati, in brantinsko te tolažiti. Čujte, kako je znal sv. Ambrož milostljivo ravnati z grešniki. Ko so došli k njemu spovedovat se svojih grehov, razjokal se je nad njimi, ter tako tudi njé genil, da so se jokali. Poglej, tako hoče tudi tebe pomilovati vsak katoliški duhovnik, kedar dojdeš k njemu s skesanim srcem, da se spoveš svojih grehov. Mi te hočemo obžalovati, mi te hočemo pomilovati, s tebo jokati, za tebe moliti, naj se Jezus usmili grešne tvoje duše, ktero je odkupil s svojo kervijo, naj jo otme večnemu pogubljenju, in sprejme med zveličane svoje. O kristijani, o bratje, kako močno se razločuje sodba Božja od sodeb človeških! Ako človek pri človeški sodbi pové kako hudodelstvo pri tej priči ga obsodijo in kaznijo; ako pa se spové v spovednici s skesanim srcem, mahoma se očisti, opraviči, ki je storil velik greh. K temu človeku, kterega glava je nosila kraljevsko krono, je bil prerok Natan poslan, naj mu naznani Božjo kazen. Komaj da je prerok stopil predenj in pregovoril, koj je skesanega serca se spovedal vsega, in če tudi je bil kralj, kronana glava, vendar se je ponižal pred solncem Božjim. In zato, ker se je ponižal, ter obtožil svoje krivice, rekel mu je prerok tisti čas: „Odpustil ti je Gospod greh.“ (II. kralj. 12, 13.) In ti grešni človek, ki dan na dan žališ Boga, in vnemaš jezo proti sebi, ti pa molčiš in se nočeš obtožiti? O razjokajte se oči človeške, razjokajte, če morete, pa tudi vi angelji v nebesih, razjokajte se nad toliko oterpnjenostjo in slepoto. Ah za Boga, kolika je to nehvaležnost! Bog je pripravljen vse ti odpustiti, oprostiti te vsega greha, če ga je še toliko, kolikor peska v morju: ti nehvaležna stvar pa ne maraš za toliko milost, celo zametaš jo! Ah zakaj jo zametaš? Zato, ker se ti ne ljubi iti k duhovniku, pa pokazati mu ran svoje duše. O le molči, le molči, ne govori, ne spoveduj se, ali vedi za gotovo, da pa ne bode molčal Jezus gospod tvoj! On, prihodnji

tvoj sodnik, on bode kedaj spregovoril, govoril ti bode, in vsaka beseda bode kot bobneči grom bobnela na tvoje učesa! Ah s čim bodeš opravičeval takrat, kedar ti poreče: Človek, nehvaležna stvar, ti nisi maral, ti si celó zametoval mojo milost; preziral si pripomočke, ktere sem zaupal svojej cerkvi, nisi maral za neizmerno mojo ljubezen in dobroto, nisi se dal omečiti mojemu usmiljenji, molčal si takrat, kedar bi bil imel govoriti. Poslal sem k tebi svoje služabnike, ter nje pooblaščil, da te odvežejo grehov; ali ti — — — ti si nje preziral in zametoval, zametoval tisti sveti zakrament, ktereга sem ustanovil iz čiste ljubezni do tebe. Sedaj joj tebi grešnik, poberi se izpred mojega obličja v večni ogenj, pogine naj ti duša v tvojih grehah! In ti pojdeš v večno terpljenje, ali pa koj? Ne! pojdeš koj; kajti prej, preden odideš za vselej spred obličja Božjega, preterpel bodeš silno sramoto; zaničeval si sveto spoved, se sramoval spovedati se, zatorej prideš v sramoto pred celim svetom; le poslušajte, to vam pokažem v drugem delu.“

II. del.

Tiste, ki umerjó v svojih grehah, čaka v večnosti silna nečast in sramota. Ne pravim tega jaz, ampak to pravi Božji veliki služabnik sv. Tomaž, Villanovljan imenovan, ki tako-le piše: „Največa kazen, to je ena največih, ki čakajo človeka, je ta, ker bode enkrat za grehe očitno osramoten.“ (Conc. 1. Dom. 1. Advent.) Ni drugače, dragi moji! Nespokorjeni grešniki bodo terpeli enkrat silno sramoto pred celim svetom. Kajti na dan občne sodbe se bode vsemu svetu pokazalo, kakošen je kdo bil. Tam bodemo stali na sodbi pred vsevedočim Bogom, ki bode na svetlobo postavil slednji, tudi najskrivnejši greh, ki smo ga storili. O kako bodo takrat zarudeli in sramovali se nespokorjeni grešniki, kedar bode vsevedoči sodnik odkril tudi najskrivnejše dela njihove! In zato spoznajte iz tega, bratje moji, neskončno usmiljenje Božje! Glejte, Bog je pripravljen, ne samo odpustiti vam vse grehe, ampak tudi rešiti vas gerde te sramote. Kolika dobrota! Bog se noče več spominjati vaših grehov, če vas duhovnik od njih odveže. Ali mar hočete, da vam to tudi dokažem? Čujte, kaj piše veliki cerkveni učenik sv. Avguštin: „Neskončno usmiljeni Bog hoče, — to so njegove besede — da se na tem svetu spovedujemo svojih grehov, da ne bodemo v unem življenju za nje osramoščeni.“ (Hom. 20.) Sodite tedaj sami, kaj je za vas bolje, ali skrivši na samem spovedati se pred spovednikom, ki vas serčno ljubi, in serčno obžaluje, ter ponižati se za kratek čas, ali pa pri sodbi Božjej na sramoti stati pred vsem svetom? Tu se, kerščanski brat, kerščanska sestra, podveržeš sodbi enega človeka, človeka, ki te ljubi, človeka ki te obžaluje, človeka ki ima v rokah ključce, da ti ž njimi odpre vrata kraljestva nebeškega.

Tamkej pa bodeš stal na sodbi pred Bogom, ki je vsevedoč, najsvetejši in najpravičnejši sodnik, tam bodeš stal pred zborom svetih angeljev in vseh nebeških duhov, tam bodeš stal pred obličjem vseh ljudi; in slišal bodeš ti, slišali bodo vsi angelji, in slišali vsi ljudje iz ust pravičnega sodnika, kakoršen si bil. Solnce tudi najčistejega stekla ne presije tako jasno, kakor bode takrat vsevideče oko Božje proderlo v najskrivnejše kote in zakotja tvojega serca. Ali se ne sramuješ, če te kak človek vjame in zasači pri kakem grehu? Ah, kako se bodeš moral sramovati in poobesiti svoje oči, kedar bodo vsi angelji in vsi izvoljenci Božji gledali tvoje grehe! „Kdor se sramuje, — veli sv. Janez Zlatoustnik, — pred enim človekom spovedati se grehov, pa se ne sramuje delati jih pred obličjem Božjim, on bode sodnji dan osramošen ne pred enim človekom, ne pred dvema, ampak pred vsem svetom.“ (Orat. de mul. Samarit.) Kaj imaš tedaj od tega, če se obotavljaš, natančno se spovedati? Tisti veliki dan bodeš osramošen ne pred enim človekom, ali pred dvema, ampak vpričo vsega sveta! Vse, kar si tako varno skrival v tmíni, vse česar nisi hotel povedati spovedniku, vse to bode odkrito, razodeto, izvagano, presojeno pred vsem svetom. „Rekel ti bode pravični sodnik, rekel ti pred vsem svetom: „Ti se nisi hotel postaviti na sodbo pred služabnike in namestnike moje, sedaj se pa postavi na sodbo pred mene, in znano naj bode vsem ljudem, kakoršen si bil!“ Rekel ti bode Bog, nadalje, kar je rekel že nekđaj na usta svojega preroka: „Ti si namreč skrivši storil; jaz pa bom storil to pred očmi vsega Izraela, in pred obličjem solnca.“ (II. Kralj. 12, 12.) In opominjal te bode vsega, kar si kedaj hudega storil. Opominjal te bode tudi tistih krajev, kjer si hudo storil; opominjal te bode tistih oseb, s kterimi si hudo storil; opominjal te bode tistih zvijač, laži in goljušij, kterih si se bil poslužil; opominjal te bode vseh krivic, s kterimi si prisvojeval tuje premoženje; opominjal te bode vseh krivih priseg in rotenj, ktere si za časni dobiček spustil iz svojih ust; opominjal te bode gerdih opravljanj in obrekovanj, s kterimi si ob poštenje pripravil svojega bližnjega; opominjal te bode vseh zanik, mrež in spletek, ki si jih nastavljal bližnjemu; opominjal te bode vseh — — ali dosti je že, kajti zavoljo grehov te bode tako sram, da boš želel, zdihoval in prosil, naj se pod tebo raztopí zemlja, ter živega te požre! In vse to se bode godilo pred očmi tistih, kterim si storil kaj hudega ali kako krivico, pred tistimi, kterim nisi hotel odkriti in spovedati se svojih grehov. Ah, kolika sramota te bode obhajala, ko se bodo vse tvoje napake in vsi tvoji grehi odkrili vesoljnemu svetu.

Ti mehkužnež, človek nesramni, ki se skrivaš s sramotnim svojim grehom, kaj ti koristi to, da nočeš odkriti duhovniku rane svoje duše? Enkrat bode vendar-le na dan prišel tvoj greh, in razkril se vsemu svetu: in takrat ti poreče Gospod: „Ti si delal skrivoma in tajno, jaz pa hočem to razkriti vsemu svetu!“ Ti

hinavec, ki pod plaščem dobrega in poštenega človeka skrivaš brezbožno serce, kajti koristi tvoja šema? Enkrat bode vendar-le na dan prišla tvoja hudobija, in tedaj ti poreče Gospod: „Ti si delal skrivoma in tajno, jaz pa hočem to razkriti vsemu svetu!“ In ti, ki s skrivnimi zvijačami in goljufigami koplješ jamo svojemu bližnjemu, ki guliš udove in njihove sirote, kaj ti koristi, da se nočeš spovedati svojega greha? Enkrat bode vendar-le na dan prišla tvoja hudobija in krivica, ter se odkrila tistim, katerim sedaj kri piješ, razkrila vsemu svetu; in poreče ti Gospod: „Ti si delal skrivoma in tajno, jaz pa hočem to razodeti vsemu svetu!“ In kaj bodeš odgovoril, nevredni grešnik, — praša te bogaboječi Tomaž Kempenčan — kaj bodeš odgovoril Bogu, ki vé za vse tvoje grehe in krivice, kaj odgovoril ti, ki se že bojiš, kedar te kak človek temno in jezno pogleda? (De imit. Christi lil. 1. 1. 24.) Ah kam bodeš utekel, kje se skril, ko bodeš zaslišal strahovito to sodbo ostrega sodnika, ko bodeš zaslišal grajo angeljev in vseh izvoljenih Božjih? Ti bodeš preklinjal samega sebe, ker si bil tako slep; preklinjal bodeš svojo neumno glavo, ker bi bil mogel vse svoje grehe pokopati v morje večne pozabljivosti, pa nisi storil tega; preklinjal bodeš svoj abotni jezik, ker ni hotel govoriti, in te obtožiti; preklinjal bodeš oterpjeno svoje serce, ker se ni dalo omečiti milosti Božje; preklinjal bodeš svoj napuh, ker se ni hotel ponižati; preklinjal bodeš svoje noge, ker te niso hotle nesti k spovednici! Bog, obvaruj nas tolike nesreče; tolike sramote; — Ne, nikakor ne! Usmiljenje večno, mi nočemo zametovati usmiljenja tvojega, nočemo da bi kedaj bili osramoščeni vpričo vsega sveta! In zato se hočemo spovedovati svojih grehov. Poglejmo, kako so ravnali kristijani v prvi dobi kersčanstva, in tudi mi ravnajmo tako! Oni, kolikorkrat so se grešili, tolikorkrat so se zatekli k temu studentu milosti Božje in omili se svojih grehov. Naravnajmo si življenje, kakor vsi zvesti služabniki Božji. Oni so se pogosto spovedovali. Sv. papež Klemen, tega imena VIII., spovedal se je vsak večer. Ravno tako se je tudi Karol Boromej spovedal vsak dan, in sicer zjutraj zgodaj, preden je šel služiti sv. mašo. In spovedoval se je tudi najmanjših grehov, spovedal s toliko žalostjo, kakor da bi bil storil Bog vé kakih težkih grehov. Sv. Ludovik IX., kralj francoski, spovedal se je vsak petek. Sveti Frančišek Saleški vsakih osem dni; ravno tako tudi sveti Alfonz Ligvorjan vsak teden po enkrat. Pa tudi mi, bratje mili, tudi mi pogostoma podajajmo se k temu studentu milosti Božje, če nočemo, da bodemo kedaj pred vsem svetom stali na velikej sramoti.

Sklep.

Spovedujmo se tedaj pogosto; spovedujmo se vsakokrat, kedar koli s kakim velikim grehom žalimo presvetega Boga. Bog ne daj nam zaničevati in prezirati služabnikov tvojih, ktere si pooblastil s

toliko oblastjo! Oni dohajajo k nam v tvojem imenu, da nam, kot usmiljeni Samarjan, opirajo dušne rane. Dobro nam došli vselej, vselej jih spoštujmo! In ti sveta spoved, ali nisi ti ona zveličavna lekarnica ali apoteka, katero je ustanovil Jezus za zdravje našim dušam? O kako dobro bi nam bilo, da te vselej opravljam s pripravnim in skesanim srcem! Če bodemo tako ravnali, zaslišali bodemo tudi mi vesele besede iz Jezusovih ust: „Zaupaj sin, tvoji grehi so ti odpuščeni!“ Tebi pa, usmiljeni Bog, ki si iz gole ljubezni in dobrote ustanovil sveto spoved, hvala ti, neskončna čest in slava na vse veke! Amen.

Pridiga za XIX. pobinkoštno nedeljo.

„Prijatelj! kako si došel sem brez svatovske obleke?“
Mat. 22, 12.

V v o d.

Dober in milostljiv je bil kralj, ki je napravil veliko gostijo svojemu sinu, in toliko ljudstva poklical na svatovanje. Ali kakor se že navadno godi na svetu, da se pogosto tudi največa ljubezen vrača z najčernerjšo nehvaležnostjo, tako se je zgodilo tudi tu, bratje mili! Niso marali za veliko ljubezen in dobroto, katero jim je hotel storiti kralj; niso marali za njegovo milost, in k temu so še gerdili in zasmehovali njegove služabnike. Zato je poslal po druge, in povabil jih. Ti so prišli, in obednica se je napolnila z njimi. Kralj, da pregleda svoje gostove, je došel med nje; ali tu med mnogo vrednimi najde tudi enega nevrednjaka. Jezno se oberne k njemu in reče mu: „Prijatelj, kako si ti sem prišel, ki nimaš svatovske obleke? Ta ni mogel spregovoriti besede, da se opraviči; in zato so ga zvezali in vergli v ječo.

V Jezusu zbrani bratje! Tudi nas je poklical kralj, kralj gori v nebesih, večni kralj vseh kraljev; poklical nas je na gostovanje svojega Sina, na sijajno, veličastno in sveto gostovanje. Poklical nas je na gostovanje, na katerem se daruje za nas sam edinorojeni sin Božji, na katerem nas hrani s svojim telesom, in poji s svojo kervijo. Veličastno to gostovanje pripravlja nam on vsak dan, in tudi danes nas je poklical nanj. Res je, mi smo poslušali njegov poklic, ter smo prišli od blizo in daleč, in ves vesel gledam, kako da se je napolnil dom kralja in Očeta našega nebeškega. Ali smo pa prišli sem s takim duhom in s takim srcem, kakor se spodobi ljubljencem Božjim? Ali smo vsi oblečeni s svatovsko obleko? Če

bi sem med nas došel naš nebeški kralj, ali bi marsikomu ne moral reči: „Prijatelj, kako si sem prišel brez svatovske obleke?“ Tu na oltarju se opravlja gostovanje, katero s čudom in strahom gledajo angeli iz nebes; tebi pa rojijo, kake druge misli po glavi; — ti tedaj nimaš svatovske obleke! Tu na oltarju, rekel bi nadalje kralj nebeški, pripravil si je stanovanje edinorojeni Sin moj, ti pa se nespodobno vedeš pred njim; — nimaš tedaj svatovske obleke! Tu na oltarju se daruje za tebe preljubi moj Sin, ali tvoje serce je merzlo, ne taja se ledena njegova skorja; — ti tedaj nimaš svatovske obleke!

Tako more, dragi moji, marsikomu izmed vas reči gospod in kralj naš nebeški. Shajamo se na gostovanje k presvetej daritvi njegovega Sina, pa ne donašamo seboj svatovske obleke. Da tedaj tudi nas, kot današnjega nevrednega gosta, ne pahnejo v zunajne tmine, poslušajmo zvesto današnje premišljevanje, v katerem vam hočem razložiti:

Kako se ima poslušati sveta maša?

- 1) Pazljivo, da vemo, kaj se na oltarju godi;
- 2) spodobno, da storimo, kar se pri sv. maši spodobi, in
- 3) pobožno, da čutimo, kar se sv. maši prilega.

Vsegamogočni kralj, ki si nas za vredne spoznal poklicati nas na veličastno gostovanje edinorojenega svojega sina, podeli nam milost, da se naučimo danes, kako si moremo pridobiti svatovsko obleko.

Razlaga.

1) Ko bi videli, mili moji, Jezusa gospoda, kako za vas na sv. križu terpi, kako kri svojo preлива in umira v neznanskih bolečinah, ali bi se vam ne vžalilo serce in ali bi ga ne pomilovali? Gotovo bi, kakor tudi njegova pod križem stoječa mati; zabili ves svet, pa svoje oči in misli bi le pri njem imeli. Ali glej, to goro Kalvarijo imate tu; kajti tu na oltarju, ki po besedah sv. Bonaventura, predstavlja križ Gospodov, godí se to, kar se je godilo tam. Tam se je daroval Jezus za nas svojemu Očetu nebeškemu, — in ravno to se godí tudi tu. Tam nas je opravičil in odperl nam vrata v večno življenje, — in ravno to se godí tudi tu. Tam nas je spravil in pomiril s svojim nebeškim Očetom, tam nas odkupil in odrešil; — ravno to dela tudi tu, le samo to je drugači, da se je tam daroval za nas vidno, tu pa nevidno; tam sam osebno, tu pa po mašnikovih rokah; tam s terpljenjem in bolečino, tu pa brez vsake bolečine. In mi bi mogli pri tej neprecenljivej daritvi raztreseno pričujoči biti in bi na druge stvari obračevali svoje oči in misli? Sin Adamov, človek z Jezusovo kervijo odkupljen, ali

moreš misliti na kaj drugega tu, kjer se Gospod, Zveličar in Bog tvoj daruje za tebe? — Pa vendar, vendar se godi to! Razjokajte se angelji v nebesih nad tako nemarnostjo človeško! Ali mar nismo pogosto raztreseni, ko se daruje presveti ta dar? Ali se ne dogodi pogosto, da je ta presveta daritev že pri kraji, mi pa, ah! nismo premislili morebiti ne ene globoke skrivnosti, ki se tu opravlja in slaví! Ali nam ne rojijo po glavi dostikrat prazne, morebiti tudi pregrešne misli pri tej presvetej daritvi? Človek! ako nočeš časnih skerbi pustiti doma, raje ne dohajaj le-sem! Če nisi pripravljen, pred obličjem sina Božjega, tu v podobi kruha skritega, pozabiti na vse, kar je tega sveta, raje ne zahajaj sem, ostani doma! Kaj ti koristi, s telesom biti tu, če si pa drugod z duhom in srcem? Si sicer pri velikem gostovanju, pa nimaš svatovske obleke, in zato boš zaslišal iz ust nebeškega kralja te strahovite besede: „Zvezite mu roke in noge, ter verzite v zunanje tmine, kjer bode jok in škripanje z zobmi?“

Kristijani mili, bodite vselej zbranega duha, kedarkoli dojdete k daritvi sv. maše! Zvesto in pazno poslušajte sveto mašo. Edino s terpljenjem in smertjo Gospodovo naj se peča naša duša! Posebno pazite na poglobitve dele svete maše. Pomislite, ko se bere sv. evangelije, da vam ono kaže pot v nebesa, uči vas poznavati voljo Božjo in svete skrivnosti, da vas uči kerščansko in bogoljubno živeti in enkrat priti v svete nebesa. Kedar mašnik daruje Bogu kruh in vino, katero se bode spremenilo v pravo telo in kri Gospodovo. Kedar zvonček pozvoni k povzdigovanju, pomislite, da se zdaj godí tam na oltarju ravno tisti veliki čudež, ki se je pri poslednji večerji nekdanj godil v Jeruzalemu: Mašnik bo v imenu in po oblasti Jezusovej spremenil kruh in vino v telo in kri Jezusa Kristusa. — Kedar pride četerti poglobitvi del sv. maše to je sv. obhajilo, pomislite, da mašnik zdaj zauživlja tisto presveto in prečudno jed in pijačo, od katere je Jezus rekel, da, kdor ta kruh je in pije to pijačo, ne bo umerl, ampak bo živel vekomaj. Na oltarju imejte svoje oči in misli, tako premišlujte, potem kažete, da ste pazljivi pri sveti maši in veste, kaj se godi, da imate svatovsko obleko.

2. Treba je drugič sveto mašo tudi spodobno poslušati. Ko je daroval Jezus predragoceno to daritev na križu, spoznale so ga tudi mertve stvari za svojega gospoda in Boga. Tedaj je merknilo solnce, zemlja se je tresla, skale so pokale, in zagrinjalo v tempelju se je pretergalo od verha do tal. In ako bi bile mogle govoriti tudi te stvari, gotovo bi bile vpile, da bi glas njihov bil odmeval po vsem svetu, vpile bi bile: Terpi in umira Gospod in stvarnik naš! Glejte, premili bratje, tudi mertve stvari so počestile svojega Gospoda in priklanjale pred njim. In ti človek, odkupljen s predrago to daritvijo, ti pa ne bi spoštoval in čestil Boga in svojega Zveličarja, ti pa ne bi se hotel ponižno in spodobno ob-

našati, kedar se presveti ta dar po nekervavo ponavlja v cerkvi? Solnce je merknilo ob Jezusovej smerti; ti pa ne bi padel na kolena? Skale so pokale ob smerti Gospodovej; ti pa ne bi padel na kolena, ko se presveti ta dar po nekervavo ponavlja na oltarju? Pa še nekaj hočem povedati. Trije modri ajdje, ki so koj po Jezusovem rojstvu došli k njemu, pokleknili so predenj in se mu priklanjali, dokler je še bil slabo dete, dete v plenice povito, dete v jasli položeno. Ti pa, — ti ne bi hotel vpogniti kolena, nakloniti glave, in skleniti rok pred Jezusom, ki se je skazal kot živega Boga in sedi ob desnici nebeškega Očeta? Stopite iz nebes vi angelji in nebeški duhovi, pa nam povejte, ali ne padate vi pred njegovim prestoljem na svoje kolena, in ne zakrivate si pred njim ponižno svojih lic? Ali ne prepevljate mu hvalospevov, kedar se daruje presveti ta dar tu na zemlji? Ali ne prepevljate z radostnim glasom, kakor berem v skrivnem razodenju sv. Janeza: „Čest in slava jagnetu, ki je svet odrešil greha?“ (Skriv. razod.) In ti človek, ti pa bi stal tu brez ponižnosti, ti bi se ne priklanjal, ti ne bi čestil in slavil Boga in svojega Zveličarja, ki je iz ljubezni do tebe zapustil svoj prestolj v nebesih, in preterpel grozovito smert na križu? O skale, terde skale, zakaj se ne razvalite tudi sedaj, ter z razvalinami svojimi ne zasipljete takih nehvaležnikov! In ti solnce, rumeno solnce, kako moreš gledati toliko brezbožnost, ter obsevati s svojo svitlobo? O merkni raje, merkni, da se ne bode videlo, s kolikim zasmehom se zasmehuje tvoj Gospod in stvarnik! Morda misliš, nehvaležnik, ki se nočeš po dolžnosti vklanjati Bogu in Zveličarju svojemu, ki je na oltarju pričujoč, in se tudi za tebe daruje, morda meniš, da ne vé za tebe Jezus, Gospod tvoj, in da ti bodeš utekel kazni njegovi? Ne moti se, ne bodeš jej utekel, ne bodeš! Kralj Baltazar je onečestil samo cerkveno posodo jeruzalemskega tempeljna, in pri nekem gostovanju, kakor pripoveduje sv. pismo, pokazali so se perstje, kot perstje človeške roke, in so pisali po steni njegove dvorane. In napisali so mu smertno sodbo; in umerl je še tisto noč. In ti, ki se prederzneš onečistovati ne samo cerkvene posode, ampak samega Presvetega, Jezusa Kristusa, ki mu nočeš dajati one česti in hvale, ktera mu gré, tebi pa naj izostane kazen Božja? Ne moti se, ne bode ti izostala, ne bode! Brez svatovske obleke, kot nevreden gost svojega Gospoda in Zveličarja, zaslišal boš tudi ti kedaj strahovite te besede: „Zvežite mu roke in noge, pa ga verzite v zunanje temnice, kjer bode jok in škripanje z zobmi?“

In zato se tudi vi, v imenu Božjem tu zbrani bratje, tudi vi, Jezusovi ljubljenci, obnašajte se vselej spodobno, kedar se daruje presveti ta dar. Pomislite, da se imate povsod spodobno obnašati, v cerkvi, pri presvetej tej daritvi, bi pa se nespodobno obnašali! Kolika brezbožnost kolika hudobija bi bila to! Salomon, modri in veliki ti kralj, povej nam, ali nisi padel pred oltarjem na obe ko-

leni, in proti nebesom razpel svoji roki? In pred kakošnim oltarjem si padel na obe kolena, pred kakošnim oltarjem si razpenjal svoji roki? To je bil, dragi moji, oltar v jeruzalemskem tempelju, na katerem so se darovali Bogu samo jagnječi in druge živali. In mi kristijani, mi pa bi prevzetno in po koncu stali, kolen svojih ne upogibali, glave ne naklanjali in rok ne razpenjali tu pred oltarjem, na katerem se daruje jagnje Božje, edinorojeni Sin živega Boga? O naj nas osramoti izgled bogoljubnih naših prednikov, ki so toliko spoštovanja imeli do nekervave daritve sv. maše! Spominjajmo se sv. Venceslava, kralja na Češkem. On se ni zadovoljil s tim, da je sam s svojima rokama, pripravljal kruh in vino za daritve svete maše, ampak tudi pogosto odložil je knežki plašč, in ponižno stregel našniku pri službi Božjej. Glejte, tako je spoštoval sv. Venceslav presveto daritev. Tako spoštovanje do presvete te daritve gojili so v srcu vsi bogoljubni ljudje, kar jih je kedaj živeło na zemlji. Maksimilijan I., izbornik ali kurfiršt bavarski, je pogosto stregel pri sv. maši duhovniku Lorencu Brudijskemu. Ravno tako je tudi Tomaž Mor, najviši kancelar angleški in desna roka Henrika VIII., iz velikega spoštovanja do presvete te daritve, pogostoma stregel mašnikom pri svetej maši. Ne pristopajmo tedaj k oltarju Gospodovem nikdar drugač, kakor s ponižnim srcem. Padimo vselej na kolena, kedar dojdemo v cerkev, ter kličimo s svetim Tomažem aposteljnóm: „Gospod moj, in Bog moj!“ (Jan. 20, 28.) K njemu dvigajmo roki, terkajmo se na persi, kesajmo se svojih grehov; vklanjamó glavo tistemu, ki je resnično sladek in ljubeznjiv z usmiljenjem in dobroto svojo, — pa tudi strahovit s sodbo in pravičnostjo svojo. Tako ponižno in spodobno imamo poslušati sv. mašo, in če jo bodemo tako poslušali, oblečeni bomo v svatovsko obleko!

3. Poslušati mora sv. mašo slednjič s pravo pobožnostjo. Bratje in sestre v Jezusu, če želimo obhajati in slaviti spomin terpljenja in smerti Gospodove, to moremo pri svetej maši. Če hočemo, da se po nekervavem godi tisto, kar se je godilo na Kalvariji po kervavo, to se godi pri svetej maši. Če želimo najjasnejši in najkrepkejši dokaz, da Jezus ljubi vse ljudi, sveta maša je najboljši dokaz brezkončne njegove ljubezni. Če želimo Bogu služiti in njega preslaviti, kakor mu je najljubše in kakor se mu najbolj dopada, to moremo z daritvijo svete maše; kajti po besedah sv. Justina Fulgencija, ne more se Bog tako spoštovati in čestiti z nobeno daritvijo svete maše. Če hočemo nazadnje, da zadobimo vse milosti, ves blagoslov, ves sad in vse zasluge, kar nam jih je Jezus, Gospod naš, pridobil na presvetem križu, to zopet moremo dobiti pri svetej maši; kajti iz daritve svete maše nam teče nevsahljiv studenec milost Božjih. Za pričo kličem tebe, sveti Gregor Nazianski! Spričaj nam ti, kolike milosti nam dotakajo iz presvete te daritve. Tvoj glas se razlega po svetu že tisoč in pet sto let, da „z daro-

vanjem nekervave daritve svete maše postajajo duše kerščanske deležnice božanstva in trpljenja Jezusa Kristusa." (In orat. 1. in Julian.) Malo je teh besed, ali te besede so preimenitne. Čuj to, svet! Z darovanjem nekervave daritve svete maše postanemo deležniki božanstva in trpljenja Jezusovega. O ljubi Bog, kolika milost! Pa vendar, — žalujte angelji v nebesih, — vendar se pogosto ljudje nepobožno obnašajo pri tej presvetej daritvi. Mnogim terpi predolgo; komaj da se prične presveta ta daritev, pa že želé, da bi se končala. Dolgočasno jim je tu, pa ni jim dolgočasno pri igrah, veselicah in gostijah. Mesto da serce svoje s pobožno molitvijo odkrivajo Bogu, razgledujejo se po cerkvi, pregledujejo ljudi, razgovarjajo se, in pogosto govoré tudi nespodobne in grešne besede. Nevredni grešniki!

Mi, prijatelji premili, pa se ne ravnajmo po takih! Obnašajmo se vselej pobožno pri svetej tej daritvi! Ne bodimo tu samo s telesom, ampak tudi z duhom! Pamet svojo in serce, misli svoje in želje ravnajmo k Bogu, ako nočemo, da tudi nam ne reče Bog, kakor je nekdaj rekel narodu Izraelskemu: „To ljudstvo me česti samo z ustmi, serce pa mu je daleč od mene.“ (Mat. 15, 8.) Bodimo pri svetej tej daritvi vsikdar tako pobožni, kakor je bil sv. Peter Alkantara, ki je navadno po več ur preležal pred oltarjem. Bodimo pri presvetej tej daritvi vedno tako pobožni, kakor je bil sveti Tomaž Akvinski, kateremu se je obličje vselej v svetem ognju zasvetilo, kedarkoli se je približal oltarju. Pripoveduje se o svetem Janezu Nepomuku, da je on že kot mal deček vselej pri svetej maši se tako pobožno obnašal, da se mu je moral vsak čuditi, ter se spodbuditi na pobožnost, kdorkoli ga je videl. Tudi naše serce naj se ogreje s takim ognjem pobožnosti! Tudi naša duša naj na krilih pobožnosti leti gori pred nebeški prestolj Božji! Tudi naše molitve in prošnje naj se povzdigujejo kot milo duhteči dim, kadila gori k nebu, ter dospejo tje do Boga!

Sklep.

Poslušajmo tedaj sveto mašo pazljivo, spodobno, in pobožno; pa bodemo vredni in pravi gostje Božji, pa bode tudi nam pomagalo prečisto jagnje, ki se tu daruje za nas, pa bodemo tudi mi si prisvojili zasluženje prebritke njegove smerti, pa bode tudi nam iz presvetega tega vira izviral studenec neskončnih milosti in nebeskega blagoslova. Tako ne bode šla v zgubo za nas prelita kri Jezusova. Nikdar ne bodemo zaslišali iz ust večnega kralja strahovitih teh besed: „Prijatelj, kako si došel sem brez svatovske obleke“? temveč bode tudi nas z veseljem spoznal za svoje zveste in vredne goste. Tam v nebesih je pogerujena miza za veliko, večno gосто-

vanje. Če smo bili tudi pri svetej maši vselej ljubi in vredni gostje Jezusovi, sedeli bomo tudi tam v nebesih pri nebeškej ženitnini in se pri Jezusu večao veselili. Amen.

Pridiga za XX. pobinkoštno nedeljo.

„Šel je k njemu, in prosil ga.“
Jan. 4, 47.

Vvod.

Hitro je bil uslišan dobri oče v današnjem svetem evangeliju. Ah kako mu je nesrečniku serce bilo žalostno, ko mu je ljubi sin zbolel! Razžalosteni, za drugo dete skerbni oče, si je prizadeval vse, da bolniku najde pomoči, ali vse zastonj, — ljubljeni sin je že umiral. Zasliši pa dobri in skerbni ta oče, da Jezus, vsegamogočni in čudodelni zdravnik, gré iz Judeje v Galilejo. In koj je hitel k njemu. Sveto evangelije pravi: „Šel je k njemu, in prosil ga.“ Pojdi z menó Gospod, tako je prosil, pojdi, pa mi ozdravi sina, ki že umira. In samo da je poprosil Jezusa s ponižno to prošnjo, pa koj je bil uslišan; kajti Jezus mu je rekel: „Idi, tvoj sin živi!“ Ni tedaj prosil zastonj, pa tudi ne dolgo, ampak koj je bil uslišan.

Bratje in sestre v Jezusu! Tudi mi prosimo Boga, ali pa nas usliši vselej, usliši tako hitro? Tu morda pravi marsikteri sam sebi, da nas ne usliši, ne usliši vselej, in tudi ne usliši tako hitro. Res je to, pa tudi — ne. Čujte bratje, kaj vam hočem povedati! Molitev je trojna. Pervič molimo, da Boga, kot najvišega gospoda, počestimo z največo čestjo in spoštovanjem; taka molitev, ako jo opravimo prav in lepo, vselej je uslišana. Drugič molimo, da zahvalimo Boga za prejete dobrote; in taka molitev, ako se opravi prav in lepo, vselej je uslišana. Tretjič molimo nazadnje, da si kaj sprosimo od Boga; taka molitev pa ni vselej uslišana. To vemo vsi, ker smo to skusili tudi sami. Ah kolikokrat smo serčno prosili Boga, naj nam dá to ali uno, pa prosili smo zastonj; kajti ni nam dal, česar smo ga prosili. Kako tedaj to, da pogosto molimo in prosimo zastonj? Zakaj tudi nas ne usliši gospod Bog tako hitro, kakor je uslišal očeta v današnjem svetem evangeliju? Morda ne sliši Bog naših prošenj in molitev? O kako da jih ne sliši on, ki je povsod in vsevedoč? Morda pa noče, da jih sliši? Kako ne bi hotel, ker on je čista ljubezen in dobrota!

Morda ne more? Omolkní bogokletní jezik, kajti Bog je vsega-mogočen! Odkod tedaj to, da toliko prošelj in molitev naših ne usliši gospod Bog? Temu ni kriv Bog, ampak je kriva ali naša molitev, ali pa so krive one reči, za ktere prosimo. O tem se hočete prepričati bolje iz današnjega mojega govora. Mislim namreč odgovoriti vam danes na vprašanje:

Zakaj gospod Bog ne usliši vselej naših molitev in prošelj?

Odgovor se glasi:

1) Ker ali ne prosimo, kakor bi imeli prositi, ali

2) pa, ker ne prosimo za take reči, ki bi nam bile v pravo srečo.

Ti sin Božji, ki si obetal, karkoli bomo prosili tvojega Očeta v tvojem imenu, da nam bode dal, blagovoli tudi meni podeliti dar svetega Duha, da apostoljsko to delo, katero imam spolniti, spolniti tako, da bode k sreči in blagru mojih poslušalcev. V terdem upanju, da mi hočeš ravnati slabi jezik, govoriti hočem na dalje v tvojem imenu.

I. del.

Gospod Bog ne usliši naših prošelj nikoli takrat, če prav ne prosimo, če ne prosimo tako, kakor bi imeli prositi.

a) Skesana in ponižna molitev samo se dopada gospod Bogu, njo samo usliši gospod Bog. To priča sam on, ko je rekel na usta modrega Siraha: „Ponižna molitev predira oblake.“ (Sir. 35, 21.) Izgled tega imamo na cestinarju, ki je molil v jeruzalemskem tempelju. Zakaj se je cestinar opravičen vernil na svoj dom, zakaj je dosegel milost pri Bogu, farizej pa ni bil uslišan? Ti krasna ponižnost, zavoljo tebe je on to zaslužil! Zato ga je uslišal gospod Bog, ker se je ponižal pred Bogom, ker je molil s ponižnim in skesanim srcem. In zakaj tudi nas ne usliši vselej? Ah položimo roko na persi, pa spoznajmo, da molimo pogosto, kakor oni farizej, da molimo brez ponižnosti in skesanosti; tudi mi oponašamo Bogu svoje zasluge, in ne predstavljamo mu Jezusovih zaslug, s kterimi edino moremo doseči milosti pri Bogu. Kako marsikdo izmed nas moli, kakor je molil oni farizej: „Gospod Bog, gotovo me ne boš zapustil v moji nadlogi in težavi? Ali nisem jaz boljši, kakor drugi ljudje? Ali ne zaslužim, da me uslišiš? Glejte, jaz sem pravičen človek, postim se, delim miloščino, hodim v cerkev in molim. Ali me tedaj ne bodeš uslišal Gospod, moj Bog? Bratje mili, kdor tako moli, ne moli, kakor je treba moliti; ne moli ponižno in skesano. Taka molitev ne predira oblakov.

b) Nadalje hoče gospod Bog, da obrajtamo in cenimo njegove darove, da se naučimo poznati, koliko da so vredni božji darovi. Zato tudi hoče, da ga prosimo, pa ne samo enkrat, ampak večkrat, on hoče, da neprenehoma molimo, da smo stanovitni v molitvi. Sam edinorojeni sin Božji pravi: „Potreba je neprenehoma moliti, in nikdar ne prestati.“ (Luk. 18, 1.)

(Konec prihodnjič.)

Duhovske zadeve.

Kerška škofija: Č. g. Milar Jan. je dobil faro Kotmaraves, č. g. Welwich Jož. faro Št. Peter pri Takenbrunu in č. g. Sever Lovro faro Blače. Č. g. Jörer Jož. gre za provizorja na Zamelsberg; čast. g. Kochgruber Juri pride za stolnega pridigarja in kaplana v Celovec. Čč. gg. novoposvečenca Šavbah Jan. in Rupnik Julij gresta za kaplana, prvi v Doberloves, drugi v Sokovo. — Umerla sta čč. gg.: O. Ludovit Weber, benediktinar v Celovcu in Mayerhofer Juri, kaplan v Lindu. R. I. P.

Goriška nadškofija: Č. g. Dominik Constantini, kapl. v Mosi, gre za časno v pokoj. Umerli so čč. gg.: Brežan Jož., farni oskerbnik na Št. Viški gori, 3 rožn.; 15. t. m. Travizan Pet., kapl. Kanencanski; ravno tisti dan o. Zucherini Andr., iz reda jezuitovskega.

Ljubljanska škofija. Č. g. Lenček Bl. je dobil faro Stari terg pri Ložu; č. g. Heidrih Karl je postal špiritual v bogosl. semenišču. — Umerli so čč. gg.: Potočnik Blaž, fajmošt. v Št. Vidu, Korošič Blaž. iz terž. škof. in Pehare Al., lokalist. R. I. P.

Lavantinska škofija: Č. g. Stranjšak Mart. je postal nadžupnik in dekan v Hočjem; č. g. Gospodarič Jož., dekan Šaleške doline in kn. šk. duh. svetovalec; Kolednik Jak., fajm. pri sv. Danielu v Razboru. — Č. g. Trampuž Janez je postal provizor v Zaverču; č. gosp. Geršak Vinko v Črešnovcah in č. g. Ducman Šim. provizor v Sromlih. — Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Arnuz Fr. v Kapele pri Radgoni; Kunej Jož. k sv. Barbari pri Wurmbergu; Pignar Fr. v Zaverče in Zmavec Juri v Kance. — Župnija Sromelska je do 9. julija, Zaverska do 13. julija, in poskušnja za verozakonskega učitelja c. kr. više realke v Mariboru je razpisane 8. in 9. avgusta t. l. — V pokoj stopita čč. gg. Mihelin Martin in Orožen Valentin. — Dekanijo Zaverčko oskerbuje začasno prečast. gosp. dr. Vošnak Jan., prošt na Ptujem.

Teržaška škofija. Č. g. Legat Edvard, dosedanji duh. pom. v Povirju, je imenovan kaplan v Lipici.